

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Rógele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre — — — 360 Lei.

Fél évre — — — 180 Lei.

Negyed évre — — — 90 Lei.

Havonta — — — 30 Lei.

Hirdetések díjazás szerin:
vétetnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

A buenos-ayresi család.

Nem valami nagyarányú sikerkasztról, nem is talán egy új Panama-csatornáról, vagy esetleg egy fantasztikus gyarmati büntényről van szó. Ha sikkasztás történt: emberek sikkadtak el. Ha panama van: csakugyan a csatorna panamája ez. S ha büntény: nem a gyarmatokon kezdődik, hanem Aradon, Temesváron, Ujszentannán, vagy a Hegyalja akármelyik falujában. És mégis család ez a buenos-ayresi család. A bánáti sajtó napok óta szenzációs cikksorozatokban foglalkozik egy buenos-ayresi levéllel. A levél írója egy temesvári sportember, aki tavaly nyáron vándorolt ki Délamerikába. A levél maga: egy zengő, brutális, borzasztó sirán, jajgatása a bánatnak és a megbánásnak, drasztikus és reális leírása annak a magyar nyomornak, ami a mi kivándorlónk közül aratja halottait és elesetteit. Ezt a levelet körlevél formájában kellene kinyomatni és terjeszteni mindenütt egész Erdélyben, — ahol most Aradtól Kolozsvárig kivándorlásra csábítják a népet.

A buenos-ayresi levél, nyomán végre a legerélyesebb nyomozást

vezetik be az erdélyi hatóságok. Az Aradi Közlöny teljes joggal vindikál magának érdemeket abban, hogy azt a hónapok óta folyó aljas és lelketlen embervásárt, amit itt brazilai és argentiniai kivándorlási ügynökök üznek, először lelejte le. Cikksorozatokban mutatunk rá arra a tévedésre, hogy odaát minden tejjel és mézzel folyik, fölhivtuk a hatóságok, a közönség és a kormány figyelmét azokra az ügynökökre, akik itt példátlan lelkiismeretlen és minden emberi jelzéstől mentes agitációval bolondítják és szédítik a könnyen hívő falusi és városvegi munkásnépet. Hangunk, ugyilatszott, csak pusztában kiáltó szó maradt. Még legutóbb is hatvanan vándoroltak ki Aradmegyéből Argentínába. Am az a levél, amit most az egyik temesvári napilap a vezércikk helyén hozott a nyilvánosságra teljes mértékben és tiszta fényvel megvilágítja a kivándorolt magyarok helyzetét. Leírhatatlan oda-kint a nyomor, a kivándoroltak legnagyobb része minden munka nélkül tengődik. Az ültetvényesek ingyen utazásra csábítják a kivándorlókat, akik, ha el is érnek a három-négyszáz kilométerre fekvő ültetvényekre, baromi mun-

kát végeznek. Ilyen és ehhez hasonló dolgokat ír a temesvári sportember levele és ezen a levélen máris tanultak az ottani vasúti műhely munkásai, akik en bloc, háromszázan, már készültek is kifelé Argentínába.

A temesvári prefektus tehát vizsgálatot indított, hogy kiderítse az ügynökök külétét és igazi foglalkozását és ha kell és mód van rá, ezeknek az ártalmas existenciáknak a további lehetőségét, a kivándorlási csábítók kvalifikáhatatlan grasszállását beszüntesse. Ennél az akciónál a temesvári prefektus urnak néhány szenzációsak mondható nyomozási szemponttal szolgálhatunk. Nevakkal, akcióikkal, kivándorlási ügynökök egymásközi háboruszkodásával — mert köztük is van kenyéririgység — és számos más olyan adattal, amiknek alapján a buenos-ayresi család minden bűnös és penitens részlete a tavaszi napfényre kerülhet.

Nekünk elégtétel a kivándorolt temesvári sportember buenos-ayresi nyomorlevele és mindaz, amit majd a megindított vizsgálat kiderít. Az Aradi Közlöny sikerét jelentik a fenti tények és mi tudjuk, hogy a buenos-ayresi arany

akárhogy fénylik is, csak imitáció. Az itthoni arany — ha nem is fénylik úgy, — legalább: valódi!

Az adóvallomások.

(A korlátozott pótdadók. — A piac visszahelyezése. — Aradi kereskedők nagygyűlése.)

Az Aradi Kereskedők Köre vasárnap délelőtt Faragó Rezső elnöklése mellett teljes ülést tartott a kereskedelmi kamara helyiségében, hogy az új törvény szerint április 15-ig beadandó adóvallomások kiállításáról tájékoztassa Arad kereskedőit. Dr. Szöllösi Zsigmond, a Kör főtitkára ismertette közel másfél óras előadásban a termet szűfőlésig megtöltött hallgatóság előtt mindazt, amit a kereskedőknek tudnia kell ahhoz, hogy áttekinthessen a vallomás követelményeit és következményeit. A világos és közvetlen előadást általános figyelemmel és elismeréssel fogadták. — Zima Tibor, a város képviselője, aki a gyűlésen jelen volt, az új törvény által korlátozott vártsi pótdadókkal kapcsolatosan foglalkozott felszólalásában azokkal a tervekkel, amelyek révén a város pótdóli kívánja elmaradó jövedelmeit, első sorban a

Bánáti „Őszi Rózsa“ asszony levelei Nyári Violához

Pusztán szent Tornytól.

Te Viola! Ismét hozzánk érkezett. Most több hédig marad — természetem magam, hogy nem vettem észre miért? A „Jó modor“ című könyvet olvasta első este, ahogy átment a könyvtár szobájában: ezt vette ki az amerikai forgatókönyvszekrényből. Mit gondolsz? tanulni akar belőle? Ó... „Jó modort“.

— Hallatlan! Sylvána nővértől levelet kaptam — ismét kihuzta a nevét a nevezetes litániából (tudod, akit szeret, felveszi az ő litániájába) és akire megharagszik, rögtön ki van törölve. Anez!?

— Remélem érted? Szüretre így mi az idén aligha jutunk el hozzád, de leírom a kvadroppomat, amit szüreti meghódításokra készítettem — vigasztalódj azzal, ha lementem volna, ugyanis minden gavalérod rabbá teszem.

— Hallga hát Drágám — egy fehér puha (inkább vajszerű) posztó, nyitott angol zsakettes reggeli csábpongyola — aranyba hervadt drapszin ráncolt selyem tunikával és ésarpéval — csodás és igéző, ehez szólófürtöket (örület nemde?) és hervadt repkény koszorut szok-

tam a fésületlen rozsdavörös fürteimhez tűzni — csakis szüreti kirándulásra! (De nyugodj meg az idén nem)! Második extra vagáns toilettem egy kocszáshoz — szüretelő hegyre kiránduláshoz való — őzbarna bársony, himalája, vadász-zöld hajtókával, lakkszizmácskák, drapp makkal diszitett velur kalap zöld az is, a fátol zöld és minden.

— Csupán esti világitáshoz — zenéhez, tánchoz s egyebekhez volt szánva a velencei buzavirágkék selyem, azsurok látvol princesszem, veszedelmesen művészi — a fehér bőröm tündöklését olaszos dicsőséggel karakterizálja ez a ruha.

Sajnálom, Te így nem láthatod meg.

Ugy-e bár? Leírod azért, miket rendeztetek? Kiket hívtál az idén a muskatály rózsamáli gerezdek megszemléléséhez. Lehetett-e kűm sütni a cigánypesenyét a hegyoldalban? Zizi és Zóó szokott „dindenkleid“-jokban forgaták a nyársat és ugyebár minden vidám, hangulatos maradt annak dacára, hogy én nem voltam köztük. Ne ámíts, hogy hiányoztam volna, azt én úgy sem hiszem el. Tudod milyen pesszimista lettem, mióta ő megtanított rá Hosszu Jelevelet vár — aztán éppen olyanokat

fog felelni neked a Te lankadt Őszi Rózsád. (Adieu!) Nyári Viola levele.

Vártunk kedves Rózsám! Noha Laci biztosra vette elmaradásod. Tudott róla, milyen veszedelmes vendéget kaptál és mennyi időre? — azt a „Jó modorból“ valószínű nem fogja megtanulni — mert nálud elillannak a percek. A szüreti ruhámra kíváncsi ne legyél, fehér babos kék vászon, — széles házi-szöttes kötény, azaz surccal, — így a Te violád, inkább ősi lehetett volna és Rózsa te lehettél helyettem nyári okvetetlen, ha itt vagy!...

Nyáron sült malac és bélszín zsvány pecsenyénkhez a szellemes közbeszólásaid (nagyom iszter gyanáni) hiányoztak. Laci ismét László lett, komor és kőrtelmetes kritikus. Ziziéket éppen bosszantotta azzal az ostoba viccel, mi külömbőség a számartóvis és az automobil között?...

Remélem, Te is tudod és nem ülsz bele egyikbe se, hogy az ő kedvéért megpróbáld. Comteszáék eljöttek, azonban Kari nélkül, otthon hagyták a Senkiever-féle „Kis lovagot“, anélkül pedig tudod, ők unalmasak. Mindakét grófnő régi Wisner-model után perfektil öltözve.

Ismered az izlésüket, felesleges leírnom a tornyos, toflas, várkastélyszerű kalapcsudáikat.

Zizi kacagó görcsöt kapott, mikor meglátta, alig tudtam eltusolni, hogy ők észre ne vegyék. Géza tárogatón játszott vacsora után, a hegyoldalban égett a máglya — hunyorgató parázs mellett, csillagos ég alatt — gondolt el Rózsám, senki sem moccan, még a csillagok sem reszkettek. — Andrásnyé-féle „Krasznahorka büszke várát“ harogta olyan szenvedélyes szívvel, ahogy csak ő szokott...

Erre igazán eljöhettél volna, ennél szebbet nem nyújthat neked a hulló levelei ősi tájk.

— Poézissát tagadhatatlanul én is érzem, — noha nem vagyok, mint Te éppen olyan fantaszia. Mikor szokhatsz hozzánk pár hétre? Ugy-e, ha vendégedtől valahogy is meg tudnál szabadulni? Azt hiszem eddig „A jó modor“ nyomán társalgásba bocsátottatok egymással és mire új értesítéset veszem, valami bobó, vidna, csatánó finaszszel vigasztalod meg a sorsodon sokat tündöz hű barátnódet.

Nyári Viola.

kövezetvám tervezett nagy emeléseivel. Megállapította, hogy ha a város fedezet híján visszafelépítésre lenne ítélve, ez mindenkinek, s így a kereskedelemnek és iparnak is kára, viszont azonban ha a fedezetet egyszerűen az üzletek és iparvállalatok megterhelésében keresik, akkor ezek az Aradon amúgy is különlegesen terhelt vállalkozások között versenyző vállalatok fejlődnek vissza és ezzel a város veszíti el végleg városi jelentőségét. Meg kell tehát találni a helyes közepet. Faragó Rezső előterjesztésére a gyűlés kimondta, hogy kívánatosnak tartja, hogy a város vezetősége a pénzügyi bizottságba vonja be a kereskedelem és ipar képviselőit és ezt a bizottságot ne csak a költségvetés tudomásul vételére hívják össze esztendőben egyszer, hanem adjanak neki szerepet a város gazdasági gondjainak a megoldásánál. A forgalmi adó tárgyában szólt fel Szenes Henrik, az állítólagos rekvirálás ügyében adtak fevilágosítást Sándor Artur és Adler Andor, az Idet szállítási vállalat monopoliumát hozta szóba Rajz Miklós és végül Halpern Miksa felszólalására a gyűlés elhatározta, hogy a piac visszahelyezésének ügyében sürgősen eljár.

Híres primadonnák

Heimburg asszony könyvéről.

Most, hogy a szenzációs Heimburg-regények gazdag sorozatának két első része: a „Mihaszna kisasszony” és a „Sabina kéri” magyar nyelven már megjelent a könyvpiacra, valóságos Heimburg-láz gyulladt végig az olvasók beláthatatlan tömegén. Főképpen a nőolvasók azok, akik megéreztek, hogy ez az irónő, aki behízog és leblincselő írásával legközelebb férközik a szívükhöz, mert hiszen a szívükből beszél. Érdekes, hogy a híres színművésznők, pesti primadonnák lázasan habzsolják a két új Heimburg-regény sorai között meghuzzódó romantikát és annak megragadó poézisét. — Alább közlünk néhány nyilatkozatot a Heimburg-regényekről.

Góttmő-Kertész Ella ezeket mondotta róla:

— Heimburg asszony regényeit még gyermekkoromban ismertem meg német eredetiben. Már akkor is nagyon közkedvelt író volt. Most, hogy a „Mihaszna kisasszony” magyarul került a kezembe, emlékeim éledtek újra és mondhatom, nagyon jól esett lapozgatnom az érdekfeszítő és szerelemmel tetített oldalakat. Tavasz és ifjúság, ennek a két szónak a jegyében született Heimburg minden regénye.

Simonyi Mária a következőket mondotta:

— Nem is hiszik, hogy egy szí-

nészno milyen vágygal és milyen mohósággal olvas, ha hozzájut. Hiszen az emberábrázolás nehéz feladatának csakis becsületos előtanulmányok után lehet megíelni. Heimburg asszony regényei ebből a szempontból nagyon értékesek. Mert nemcsak a művészi elgondolás és megcsinálás érzik rajtuk, hanem a cselekmények romantikus gazdagsága és az élet romantikája is, amely vérből és húsból levő alakokból keresztül sugározza a szórakoztatás jótékony melegét.

A devizatorvény. (Az Arad Bányai Kereskedők Egyesületeinek Szövetsége a miniszterhez.)

Az Arad Bányai Kereskedők Egyesületeinek Szövetsége terjedelmes memorandumot intézett a pénzügyminiszterhez, amelyben ki jelenti, hogy a devizatorvény fokozni fogja a drágaságot és megtámadja a kereskedelem versenyképességét és agilitását. A memorandum szerint a jelen viszonyok között nem alakulhatnak ki az igazi deviza-, illetve valutakurzusok és így a kereskedő és iparos valuta szükségletét a paritásnak megfelelő árfolyamoknál lényegesen drágábban vásárolhatja meg. Elpanaszolja a memorandum, hogy nagy pénzintézetek, amelyek évtizedek óta szolidan elégitették ki a kereskedelem és ipar igényeit, kizárattak ebből az üzletágból, mely a mai viszonyok között, amikor az export és import ugyyszólván kizárólag idegen valutákban bonyolítottatik le, egyike a banktevékenység legfontosabb ágainak és pedig fontos nemcsak az illető bank, hanem nemzetgazdasági szempontból is.

Végül a Szövetség a következő javaslatokat terjeszti a miniszter elé:

A koszt pénz.

(Hogy lehet meggazdagodni?)

Nap-nap után irunk a koszt-pénz karrierjéről és nap-nap után fordulnak hozzánk kérdéssel, mi is az a koszt-pénz tulajdonképpen? Nem lesz érdektelen tehát, ha a koszt-üzlet fogalmát megmagyarázzuk.

A koszt-üzlet lényegében nem más, mint csöndes és tört uzsora és főleg akkor virágzik, amikor hausse van a tőzsdén és a játékosok erejükön felül vállalnak kötelezettségeket. A régi jó időkben a bankok és tőzsdeügynökök adtak hitelt, ugynevezett lombardot a játékosok pénz- vagy papíreltétjére a törvényes kamat mellett. A változott viszonyok, a pénz elértektelenedése óta azonban megszünt a lombardhitel és helyét a koszt-üzlet foglalta el. A koszt-üzlet technikája és lényege az, hogy a játékos, aki megvett értékpapírait átvenni nem tudta, hitelt keres. Hogy ez a kölcsönpénz milyen

Németh Juliska így szolt:

— Drága kis „Mihaszna kisasszony!” Olyan kedves, olyan mosolygós, mint amilyen csak egy kis haszontalan bakfis lehet. Vidám, pompás könyv, nagyon örülök, hogy végre megismerhetem Heimburg asszonyt, akiről külföldön már annyit hallottam. És mivel nemcsak a vidám mesét, hanem a szívből jövő lírát is szeretem, bizonyosnak érzem magamat, hogy Heimburg asszony többi magyarul megjelenő könyveit is el fogom olvasni.

gyobb tőkével játszik mint amennyi van. Akinek a forgótőkéje nem több egy félmilliónál, már négy-öt-tízmillió értékpapírt is vásárol, amit a rendezési napon, tehát kedden kell átvennie és kifizetnie. A hiányzó összeget kosztba kéri, s a kapott értékpapírt leadja fedezetül, így aztán az uzsora erkölcsstelen volta némiképpen csökkent. Mert a játékos — főképp nagy hausseban — természetesen nyerhet a papírjain, olyan összegeket, amik könnyen kibírják a drága koszt-pénzt.

A kosztot felvevő tehát a ledér pillangó a börzén, amely virágról virágra száll; a kosztbaadó a ravasz pók, amely nem kockáztat semmit (hiszen van bőséges biztosítéka) és mégis leföldözi a tejet.

Budapesti étlap.

(Egy tojás kétszáz, egy tisztességes sült ezer korona.)

Budapestről jelentik: Tavasz van, a kávéházak elé kiteszik a keréket, friss színben virul a természet és pompásan élne most Budapest, az aranyos márciusi napsütésben, ha a várost nem fullasztaná meg a nyomor és a drágaság kettős nyavalyája.

A magyar korona tragikus esése elvégezte a maga áralakító műveleteit a péknél, a szabóknál, a susztereknél és a vendéglőkben. Nekünk most egy friss budapesti étlap került a kezünkbe, amelynek számai közt végigbongészva rájövünk, hogy csinos kis villát lehetett régen vásárolni azon a pénzen, amennyibe ma egy derék ebéd kerül a Royal-hotel polgári éttermében.

Válasszunk példának egy magános gavallért, aki jól keres a tőzsdén, aki nem akar a gyomrán spórolni. Nézzük mi történik vele, ha betér Gundel, Erzsébet-köruti vendéglőjébe. Tehát a vendég megjelenik, leül, a hozzárohanó borfiutól rendelve egy pohár sört, (60 korona). Levest nem kér, hanem mindjárt valami előételen kezd, mondjuk halon; (balatoni fogas 2200 korona). Utána szolid sertés bordát rendel fejes salátával; (1100 korona). Megiszik egy kis üveg bort; (300 kor.), egy kaliforniai kompótot kér; (600 kor.), lenyomatja az egészet valami sajttal (200 kor.). Az egész ebéd ára mindennel együtt 4760 korona, ugy-e rengeteg pénz, amikor a vendég nem is ette végig az egész étlapot.

Öt ezer magyar korona átszámítva körülbelül kétszáz leinek felel meg, amely horribilis összeg egy ebédért. Pedig nem szabad ilyen átszámításokat csinálni, mert Budapesten ebből a rossz pénzből is nagyon kevés van és nem sok embernek áll módjában, hogy a következő éttermi árakat fizesse meg:

Egy akármilyen Hors d'Oeuvre 800, egy darab töltött tojás 200, egy olasz saláta 500, egy adag tok 1600, egy fogas 2000, egy balatoni süllő 2500, lágy tojás Metternich-módra 480, negyed sült jérce 1400, ramsztek 1000, ürü comb 620, sonkacsüök 1000, sertéskaraj 800, egy darab torta 200, fejes saláta 200 stb.

A menü-kártya, amelyről ezeket az árakat másoljuk, már három napos és a drágaság azóta bizonyosan nőtt. Talán tízezer korona már egy

A koszt-pénz eredete tehát az, hogy a legtöbb tőzsdejátékos na-

jó ebéd és mi nem értjük, hogy mi-
ből él Budapest, ahol a hivatalno-
kok és a munkások fizetése jelenték-
telen semmiség. Miből? Tőzsdéből,
kártyából? De kitől nyerne és kitől
lopnak az emberek?

Tüzevés

a római táviróközpontban

(Ötszáz készülék elpusztult.)

Rómából táviratozzák: Tegnap
reggel 3 órakor a központi táviróhi-
vatalban tüze ütött ki. A tüzoltó-
ság, amelyet azonnal értesítettek,
nagy készültséggel vonult ki a
helyszínre és sikerült is hatal-
mas munkával rövid idő alatt el-
oltani a tüzet. Azonban mire a
tüzet eloltották, már majdnem va-
lamennyi készülék többé kevésbé
megsérült. A szolgálatot a még
használható gépeken teljesítik. A
tüze a főposta palotájának jobb-
szárnyán tört ki. Ötszáz arónak
a gépeknek a száma, amelyek a
tüzeben teljesen elpusztultak. Ezek
a készülékek mind Hughes, Ba-
deaux- és Morse-gépek voltak. A
tüzet minden valószínűség szerint
rövidzárlat idézte elő. A belügy-
minisztérium a még használható
gépek kis számára való tekintet-
tel külön segédszolgálatot szer-
vezett. A kárt több millió lírára
becsülik. Érdekes, hogy a tüze
csak a tüzoltók hatalmas munká-
jának és nem a jó tüzoltófelsze-
reléseknek sikerült eloltani, mert
kidertült, hogy az olasz főváros
tüzoltóságának felszerelése ilyen
hatalmas arányú tüzesetekre elég
telen.

A víz és gáz.

(A háztulajdonosok álláspontja.)

A vasárnapi lapok azzal a kel-
lemes hírrel lepték meg a fogyasz-
tó közönséget, hogy úgy a gáz,
mint a víz 1923 március 1-től 50
százalékkal megdrágult. A városi
üzemek igazgatója indokolta a
felemelést, ami ellen talán kifogás
sem tehető, de kifogás alá esik a
városi tanács ama intézkedése,
hogy a vízdíjakat egy régebbi
szabályrendelet alapján a háztu-
lajdonos és a lakók között feloszt-
hatónak mondta ki és egyúttal azt
is elhatározta, hogy az elfogyasz-
tott víz után mennyit tartozik fi-
zetni a háztulajdonos és mennyit
a lakó. Ezen intézkedés merőben
ellentétben áll az érvényben levő
törvényes rendeletekkel és ezért
ezen intézkedést a háztulajdono-
sok nem hagyhatják elmités nél-
kül. Köztudomású és az érvényben
levő törvények szerint a városi
szabályrendelet nem ellenkezhe-
tik a miniszteri rendelettel és mi-
lőn az 1922 évi május 10-én 20327
szám alatt az igazságügyi minisz-
ter az összes bíróságokhoz inté-
zett körrendeletben határozottan
intézkedett arról, hogy a mellék
kiadások, nevezetesen a vízdíjak,
szeméthyordás és kéményseprési
díjak stb., mintfog ezek oly szol-
gáltatások ellenértékét képezik,
melyek a bérlő által elfoglalt in-
gatlan használatának következmé-
nyei, kizárólag a bérlők, illet-
ve lakók által viselendők. A mi-
niszteri rendelet nem tesz külön-
séget vízdíj és pótdíj között és
így a vízüzemek által kiállított ha-
vi nyugtában foglalt teljes össze-
get beleértve a csatornázási költ-
ségeket is, szoba- és lélekszám
szerint felosztva a bérlők, illetve
a lakók tartoznak fizetni. Ezt az

álláspontot elfogadták úgy a re-
gátban, mint a csatolt területeken
összes bíróságok és az aradi bi-
rótság is, mely e szabályszerűen
felosztott összeget 1922 május hó
1-től visszamenőleg a bérlők, illet-
ve a lakók ellen következetesen
megitéli.

Az ellenzék újabb népgyűlése.

(Nem volt felvonulás. — Vlád és Manin felszólalása.)

Bucarestből jelentik: A Dácia-
szállóda nagytermében tegnap az
ellenzék újabb népgyűlést rendez-
ett, amelyen nagyszámú közön-
ség vett részt. A népgyűlés elnö-
kévé Vajda Sándort választották.

Ez indokból az aradi háztulaj-
donosok szövetsége figyelmezteti
tagjait, hogy miként eddig, úgy
ezentúl is az általuk a városi üze-
mek iránti szívességből előlege-
zett összeget szabályszerűen fel-
osztva a bérlőkön, illetve a la-
kokon hajtsák be.

Dán Szever és Pálván képviselők
erdélyi és besszarabiai visza-
szállásokat tettek szóvá és köve-
telték, hogy a visszaelőköt vonják
felelősségre. Felszólalt Manin lel-
kész, majd Jankó képviselő.

Ezután Manin Gyula dr. szólt fel. Az ellenzék arra
kérte a királyt, hogy mentse meg
az országot. Majd Vajda felolvas-
ta a határozati javaslatot, amely
erélyesen megbélyegzi a kormány
eljárását. Tiltakozik a polgárjogok
lábbal való típrása ellen. Az ülés
után a tömeg rendben szétoszlott,
a katonaság visszavonult és visz-
szavezényelték a nagy vízfecsken-
dőkkel kivonult tüzoltóságot is.
(Rador.)

Ferenc József keresztfia

(Jelentkezzenek Auersperg Ferenc
József herceg hitelezőit.)

Bécsből jelentik: Az unalmas
hivatalos „Wiener Zeitung” hirdet-
ményei között ma a bécsi Landes-
gericht egy igen érdekes felhívása
huzódik meg az egyik petit-bettis
hasáb végén. A Landesgericht fel-
hívja Auersperg Ferenc József
herceg hitelezőit, hogy jelentkez-
zenek, mivel árverésre kerül a ta-
valy elhunyt herceg egy 594 dol-
lárt és 1 centet kitevő követelése
egy amerikai vállalattal szemben.
A jogosnak elismert követelés 12
millió osztrák korona kiküldési
áron fogják elárverezni.

Az érdekes hirdetmény egy vi-
haros élet végső akkordjait jelen-
ti. A császári házzal egyenrangú
Auersperg hercegi család egyik
neményteljes csemetéjét Ferenc Józ-
sef, a monarchia akkori hatalmas
császára és királya tartotta ke-
resztvíz alá. Az illusztris kereszt-
apa tiszteletére a csecsemő a ke-
reszttségben a Ferenc József ne-
vet kapta. Auersperg Ferenc Józ-
sef herceget rangjához megfelelő-
leg nevezték. Kiváló tudósok és ta-
nárak tanították. A fiatal herceg
éleleszüli tanulóinak bizonyult és
ezért szülei elvégeztették vele az
egyetemi jogi fakultását is. A jogi
tudomány azonban nem egyeztet-
hető össze a hercegi vérrel, ezért
Auersperg Ferenc József herceg
csakhamar elegáns lovastiszt lett.
A fényes lovastiszt uniformis azon-
ban a fiatal Ferenc Józsefnek nem
a sablonos karriert, hanem a zül-
lés utját jelentette.

Auersperg Ferenc József her-
ceg csakhamar Bécs éjszakai vilá-
gának egyik legnépszerűbb és leg-
kedveltebb személyisége lett. A
nagy bankjegyeket csak úgy osz-
togatta a könnyüvéru lányok és
pincérek között. Családja sokszor
kifizette adósságait, de mikor lát-
ták, hogy a fiatal herceg csak nem
akar jó utra térni és megkomolyod-
ni, mindent segítséget megvont tő-
le. A „szép Franzl” miként a bécsi
félvilágban nevezték, erre hitelezői
től el sem búcsúzva, kivándorolt
Amerikába. Azt gondolta, hogy a
hercegi címe könnyen elszedi majd
egy Vanderbilt, vagy Morgan kis-
asszonyt. Reményiségében csaló-
dott, a dollárkirálynők tudni sem
akartak felőle, végre hosszas nél-
külözések után belátta azt, hogy
számára már csak egy út van —
a becsületes munka. Megtanulta
tehát a fogorvosi mesterséget és
fogorvos lett. Csakhamar szép pra-
xisra tett szert és paciensei sorá-
ban megtalálta feleségét is: egy
dusgazdag amerikai leányt.

Ferenc József hercegnek tehát
ismét volt pénze, azonban most
már egy komoly amerikai család-
hoz méltó életet élt. Mikor azon-
ban kitört a háború, búcsút mon-
dott övéinek, hajóra szállt, vissza-
jött Bécsbe és beállott az osztrák-
magyar hadseregbe. Mint diplo-
más fogorvos, egy tábori kórház-
ban teljesített szolgálatot százado-
si rangban. A háború befejezése
után vissza akart térni Ameriká-
ba, azonban hirtelen meghalt. —
Lumár mindenki elfeledte, míg
mostan a hivatalos lap ismertetett
hirdetménye felhívja hitelezőit,

Auersperg hercegnek, Ferenc Józ-
sef keresztfiának maradt egy kis
vagyonkaja Amerikában, husz év
előtti kölcsönökét mostan vissza-
kapják.

Az Aradi Közlöny t. hirdetőit

Kérjük, hogy husvéti hír-
detéseiket adják át mi-
előbb lapunk kiadóhiva-
talának, hogy azok minél
jobb helyre kerülhesse-
nek. Lapunk husvétli szá-
mára hirdetéseket legkés-
őbb szombat délig ve-
szünk fel.

Tárlat-nyitás.

(Elena Codreanu-Dobrovici kép-
kiállítása.)

Derűs színek, halk, finom tó-
rus, levegő és élet, végtelenül pre-
ciz és bravuros rajztudás: ez
Codreanu-Dobrovici urhölgy, a
fiatal tehetséges román festőmű-
vész, aki a Kulturpalota kiállítá-
si termében ezuttal már másod-
szor mutatja be Arad közönségé-
nek tudását. Egy esztendővel az
előtt kissé bátortalanul lépett a
műértő közönség elé, amely azon-
nal meglátta benne a művészt. el-
ismerés honorálta munkáját és
sok aradi szalon falát díszíti egy-
egy finom kivitelű pasztelle vagy
akvareille. Egy esztendő hallgat-
ás, illetve komoly munkálkodás
után most szinte meglepte a tár-
lat látogatóit az a hatalmas fejlő-
dés, amelyen a fiatal művész
keresztülmént. — Színei ma
már erőteljesebbek, rajztudása
biztosabb, tónusa előkelőbb, már
problémákat is keres s studiumai-
ba elmélyed. Pasztellportréi sok-
ban emlékeztetnek Bálint artiz-
tikusan szép képeire, de láttunk
egy pár karakterisztikusan érde-
kes tanulmányfejet, amelyek bár
mely világvárosi kiállításnak is
díszére válhatnak.

Mintegy hatvan képét állított-
ta ki, jobbára pasztellek, ezeknek
is nagy része portré és tanul-
mányfej, pár olajfestmény is
szerepel a kiállításon. Két
akvatinta, több akvareille és
egész csomó igazán művészeti szé-
pia rajz *Ábrándozás* című művé-
sziesen megkonstruált pasztelle
ugyszólván legsikerültebb műve.
Stilizált női fej halvány rózsák
között ábrándosan néz a világra,
a kép szinte megkapja a nézőt.
Nő a macskával csupa báj és ked-
vesség. *Szilhuett* című szépia rajz
bravuros technikára vall, míg
Suzanne című képén, amely már
a modern irány felé törekszik,
sokoldalúságáról tesz bizonyosá-
got. Ez az utóbbi képe egyik leg-
sikerültebb alkotása. *Forrás*
című kisebb pasztellképe persuek-
tívátlan, a témája érdekes, de a
konceptió nagyon erős feladat
elő állította a művésznőt. Külön-
sen erős és tudást visszatükröző
képe a *Koldusasszony*. Ez a mar-
kánisan érdekes kép önmagában
tökéletes. Feltűnést keltett egy
kis szépia akttanulmánya, amely
Rippl-Rónai mester erős rajzaira
emlékeztet. A művész a pasz-
tellen kívül újabb már olajjal
is kísérletezik, de ezeken némi
bizonytalanság észlelhető. *Szoba
részlet* című olajképe kiválóan si-
került, ellenben nagy aktján csak
a precíz rajztudás, a vonalak biz-
tonsága öltik szembe. Reméljük,

hogyan az első olajkiserletek után sokkal izmosabb és művészibb vásznakat látunk még Elena Codreanu-Dobrovici asszonytól. A pasztell sokkal hálásabb eszköze a fiatal művésznőnek és ezen a téren határozottan művészt és értékeset produkál.

A kiállítás vasárnap délelőtt nyílt meg a közönség nagy érdeklődése mellett. Az első nap a szép erkölcsi sikeren kívül számottevő anyagi sikert is eredményezett, amennyiben több értékes kép gazdára talált. A kiállítás két hélig marad még nyitva és minden támogatást megérdemel. Aki az igazán szépet és művészt kedveli, az örömet lelheti a kiállításban. (k. s.)

Hogy áll a leu?

Március 27-én fizettek 100 leuért:
Párisban 7-40 frankot
Budapest 2000 koronát
Bécsben 33550 koronát.

Uj könyv.

(Fekete Tivadar: Genovéva hercegnő hőre.)

A Pán Könyvtár kiadásában új erdélyi könyv hagyta el a sajtót: Fekete Tivadar aradi író novellás kötetét. Uj a könyv, nemcsak azért, mert most esett ki ujomra a gépből, hanem a témája és a megírásának a módja is egészen új az erdélyi közönség előtt. A könyv témája a tiszta erotika, szinte minden sorában izzik a mezítelen, de erős és mindenható asszony. A szállongó fantázia a legkülönösebb helyzeteket teremti ezekben az írásokban, amiknek kiemelkedő értéke az, hogy mindig és állandóan izgalmasan érdekesek.

Ami az írás technikáját illeti, talán csak a francia erotikusokhoz tudnánk hasonlítani: a legkényesebb kérdéseken könnyedén sikamlék keresztül olyan egyszerű és természetesen mutatkozó naivitással, amiben már a tökéletes fölény csillámlik meg a kicsinyes ségekkel szemben.

Nincsen helyünk olyan részletes és kimerítő bírálatra, amilyent a könyv megérdemel, röviden pedig még csak nem is ismertetjük a zamatot írásokat. Fekete Tivadar, akinek újságcikkei révén már jól ismer az erdélyi közönség, ezzel a könyvvel új oldaláról mutatkozik be. Könyve, amelyet csinosan állítottak ki, biztos sikert jelent. Érdekes, hogy az egyik novellába a timisoarai (temesvári) cezor beleszántott és történetesen egy olyan írásból huzott ki néhány sort, amely ugyanott egy pár hete megjelent egy folyóiratban és még ma is kapható. Mindenesetre különös, ha a politikai cenzor a fölé távolesó irodalmi mesgyéken művészetet hasít ki erotikát bírál, holott arra más hatóság hivatott. A friss irodalmi piactérrel jelentő könyv mindennél kapható.

Az aradi szabómunkások sztrájkja

A mult hét csütörtök estéjén az aradi szabómunkások sztrájkba léptek. Az elegáns tavaszi zakók és a pompásan szabott raglánok néhány heti késedelmet szenvednek. A szabómunkások sztrájkja még ma is tart és a munkások és a munkaadók között egyelőre nincs is meg egyezés. Az Aradi Közlöny munkatársa a sztrájkra vonatkozólag a következő tárgyi-lagos információt kapta:

— A szabómunkások eddigi bére óraszámra szolt. Egy zakó elkészítése például munkaidőre nézve 22 és fél órát vett igénybe, ami körülbelül 380—400 leinek felel meg órabér szerint. Persze ez csak magát a zakót jelenti. A mellény és nadrág külön számítottik. Az ilyenirányu munkadíjak és órabért első osztályu munkának mondják, míg az aradi munkaadók most a másodosztályu munkát is be akarták vezetni. Ehhez a munkához, hogy az előbbi zakópéldánál maradjunk már nem 22 és fél óra kell, hanem mondjuk csak 18. A munkabér tekintetében megállá-

podtunk volna, de ebbe az időbeli kikötésbe, amely a másodosztályu munkára vonatkozik, a prima munkások nem akartak belemenni. — Aradon mintegy 120 belső munkás van, akik elsőrendű szabócégeknel dolgoznak, ezek között negyven a primamunkás, és nyolcvan az óra bérre dolgozó konfekciós. Ezen kívül vannak az ugynevezett kisiparos munkások, akik nem belső emberek, hanem darabszámra kiadott munkát végeznek. Ma mind a három kategória sztrájkol. Egyelőre úgy áll a helyzet, hogy feltételeikből, illetőleg követeléseikből egyik fél sem enged.

Érdekes még megemlíteni, hogy amióta a munkaadók a kollektív szerződést Aradon a munkásokkal megkötötték, mintegy ötvennégy százalékkal emelkedett már az órabérrendszeres munkadíj is. Kétségtelen, hogy a sztrájk, ha nincs is valami tulsok munka az aradi szabócégeknel, egyelőre késlelteti városunk dandyjeinek tavaszi stafiringját.

Irodalom, művészet

Molnár Ferenc és Fedák Sári Aradon.

(Fedák a „Bajadér“ címszerepében.)

Az aradi színházi szezon egészen külön érdekességű eseménye következik be április végén, illetve május elején. A színház igazgatósága hetek óta tárgyalásokat folytat Fedák Sárral, egy aradi vendégszereplés ügyében. A kitünő magyar színész, akiről legujabban a pesti lapok egy lakás-afferral kapcsolatban írtak hasábos cikkeket, mostanában a Lehar Ferenc nagyszerű operettjének, a Bajadérnak, alakítja a címszerepét. Ezt a szerepet az aradi bemutaton R. Horváth Mici fogja játszani, aki több hete Budapesten tartózkodik és az aradi színház tavaszi szezonjának slágereit szervezi be, sőt végignézi a budapesti, készülő ujdonságok főpróbáit is.

Horváth Mici jó néhány estén alakítja majd Aradon a Bajadér, mire Fedák ideérkezik, mert a budapesti primadonna vendégszereplésének a kérdése, ha elvben el is határozott, egyelőre csak a jövő hónapban valósulhat meg. Mondani se kell: talán, hogy Fedák Sárít a férje, Molnár Ferenc, lekiséri Aradra. A magyar művészvilágnak ezt a két kitünő reprezentánsát máris nagy érdeklődéssel várja a színház körül mindenki. Molnár két-három napig maradnának itt, s ebből az alkalomból a színház a nagy magyar drámaíró tiszteletére ismét előveszi majd a szombaton felújított Liliomot, mert köztudomásu, hogy Molnár ezt a darabját szereti mindannyi között a legjobban. Kétségtelen, hogy az idei színházi szezon jelentős étapejét jelenti a kiváló magyar író és primadonna Aradra jövele.

A városi színház heti műsora. Kedd: Jézus élete. Szerda: Rip van Winkle. C. bérlet. Csütörtök: Szök-

etés a Szerályból. B. bérlet. Pénteken: Nincs előadás. Szombaton d. u.: Robinson Crusoe. Este: Nincs előadás. Vasárnap d. u.: Aranymadár. Este: Erdészleány. C. bérlet. Hétfő d. u.: Masa. Este: Svihákok. A. bérlet.

A Liliom reprize. Mindjárt legelől kell említeni Szántó Jenőt. A „Liliom“ szombati reprizén olyan értékes és érdekes rendezői meglátásokat hozott, amik az aradi drámai szezon kiemelkedő estjévé avatták ezt a felújítást. (Az első felvonás ligeti stilizálása, a későbbi fényképészből és főleg a vasuti töltés színpada azokkal a korlátozott eszközökkel, amelyek a rendezőt itt Aradon segíthetik — így is művészi teljesítményt jelentenek.) Az előadás maga is szokatlanul összevágó, jól pergő és hangulatos. Darvas Lilioma kabinet-figura. Két-három jelenetében az eddig játszott Liliomoktól teljesen elütő, friss és természetes alakot adott. A ligeti csirkefogó karakterét az utolsó két képben szobor-szerű és örök színekben hozta. Szató (Ficsur) a pesti liget másik érdekes, pompás színekben megrajzolt típusát alakította fölötté igyenesen. Gergely Gizi kitünő Julikája és a mindinkább fejlődő Gyarmathné-Gömöri Emma Muskálnéja voltak még olyan figurák, akik a címszereplőnek és a rendezőnek tisztességes és művészi munkáját diadalra segítették. Tökés Anny, Selmeczi, Olasz és Jávör játéka kifogástalan. Sipos és Tibor Lóri egészítették ki komoly tudással az együttest. A közönség majdnem megtöltötte a színházat és sokat tapsolta a főszereplőket és a rendezőt. (f. t.)

A nagyszerű passziójáték emlékei elevenedtek meg hétfő este az aradi városi színházban. Képek, a nagy festőknek biblikus szent elgondolásai támadtak életre s hatalmas műkedvelő gárda Jézus életét számtalan képben mutatta be. Óriási sikerrel, elismeréssel fogadta hétfő este az aradi közönség Jézus élete ci-

mű képsorozatát, melyet kedden megismétel a lelkes műkedvelő-gárda. Jakabfiy Dezső rendezésében kerülnek a képek bemutatásra, melyek mindegyike magán viseli az eredetiség hűségét.

Rip van Winkle nagyszerű szereposztásban szerda este kerül színre. A főszerepeket Ladiszlay József és Halmos Mirci játsszák.

Haladás előadás. Változatokban gazdag Haladást-előadást élvezett végig szombaton a Kulturpalota nagytermét megtöltő közönség. A megnyitó beszéd ünnepies hangulatát Deutsch Lili kedves szavalata váltotta fel, mely után Világosi János színművész baritonja és néhány jól választott énekdarabja talált osztatlan tetszésre. A kísérletet könnyed hozzásimuló játékmódorával Gellért Pál karmester látta el. Balázs Magda szavalt ezután meglepően ügyes akcentuálással és igen szép sikerrel egy husvéti költeményt. A műsor első részének tapsaiból a legzajosabb részt az a bájos tánc érdemelte, amelynek művészi előadója a már sokszor méltatott kis Kúri Klárka volt. A rövid szünet után Anyos Blanka szavalt el a műsor parádés számaként Váradi Antal „Judás“-át igazi fascinálo hatással. A Haladás pódiumán immár nélkülözhetetlen öt aradi ifju: Osztyás Gyula, Doka László, Bartha Zoltán, Terényi Aladár és Neumann Antal kvintettje és az általuk művészileg előadott Faust opera-egyveleg igen kedves percekkel ajándékozta meg a mindig lelkesedő nagy közönséget. A rövid, tanulságos mozgókép és a zárószavak méltó keretet adtak a gazdag műsornak: „Ha Isten akarja, a legközelebbi előadás április 14-én lesz.“

Rosé vonósnégyes hangversenye március 29-én. Jegyek Blochnál.

Erotikus est Aradon. Az aradi szintársulat néhány elsőrendű művésze és művésznője hetek óta egy fölötté érdekes és újszerű tervvel foglalkoznak, amely ma már a megvalósulás stádiumába jutott. Erotikus est lesz Aradon. Az irodalmi nivóju, izléses műsorú és több nagy művészi meglepetést hozó estét Szántó Jenő, az aradi színház drámai rendezője készíti elő. Babits Mihály „Erato“-ja körül alakul ki a műsor, amelynek örök szépségű, buja erotikájú verseit Gergely Gizi, Jávör Alfréd, Mészáros Béla és Darvas Ernő recitálják. Csányi Mátyás, az aradi színház opera-karnagyja, két klasszikus finomságú verset zenésített meg, amit Balogh Böske ad elő. A modern román erotikus poéták verseit Tompos Ella szavalja új fordításokban. Belezmay István festőművész és Rubletzky Géza szobrász Bayrosnak, a legkiválóbb erotikus rajzolónak néhány képsorozatát viszik a pódiumra — élő figurákkal. A gazdag műsorú, érdekes est irodalmi konferánszát Fekete Tivadar hírlapíró vállalta. Az erotikus est iránt, amelyet csak meghívott közönség látogathat, máris forró érdeklődés nyilvánul meg. A rendezők április 8-án, a Lloyd különtermében tartják meg ezt a pompásnak ígérkező litteráris szeánszot.

Telmányi Emil április hó 4-én tartja egyetlen hegedű hangversenyét az aradi Kulturpalotában. Jegyek elővételben Scherhag-nál kaphatók.

Mozart operája, a Szöktetés a szerályból, melyet zajos siker mellett a mult héten mutatott be az aradi színház, csütörtök este kerül színre Rácz Imrével a főszerepben.

Aradi festők. Kolozsvárott. A felsőbányai festőkolónia most rendezte Clujon (Kolozsvárt) reprezentatív kiállítását, amelyen három aradi festőművész is szerepel. A három aradi művész: Nagy Oszkár, Iritz Sándor és Róth Ferenc. A kolozsvári lapok meleg szavakkal írják Nagy Oszkáról és Iritz Sándorról, akiknek talentumát különösen kiemelik. Róth Ferencben elismerik a tehetséget, amely reményteljes fejlődést ígér.

Robinson Crusoe gyermekelőadásban szombaton délután kerül színre az aradi városi színházban.

Shakespeare-színpad Aradon. Az aradi színház drámai társulatának érdekes vállalkozása van készülében. A jövő hónap folyamán színre hozzák Shakespeare „Vizkereszt, vagy amit akartok” című vigjátéka, amit vidéki színpad még nem játszott el. Az előadásnak ezenkívül külön érdekessége lesz, hogy Szántó Jenő az aradi színpadon háromemeletes Shakespeare-színpadot létesít, amelynek mindegyikén egy-egy felvonás játszódik le. A rendezés sok feltűnően nehéz problémáját kell majd enni a Shakespeare-bemutatónál megoldani. A vigjáték nagy személynézetet követel, az egész társulat felép az irodalmi és rendezési szencziót jelentő előadás, amelyre már most folynak az előkészületek.

A bécsi Rosé vonósnegyes 29-iki estélye művészi nívóra emeli az idej hangversenyszereplőit. Közkeletűre műsorra vették a művészek Beethoven hárfakoncertjét (opus 74), a modern szerzők közül pedig Barodin D'ur quartettjét is, amelyeket itt még nem hallottunk. A Rosé professzor quartettjénél jobb ma az egész világon nem létezik s akik ott lesznek ezen az estén, azok a zenei kristályos és klasszikus tudás legmagasabb fokát élvezhetik. Jegyek már csak kis számban kaphatók, az előjegyzettek kiválthatók a Bloch cégnél.

Román kultur-délután.

(Előadás az irodalomról.)

Vasárnap délután érdekes és szépen látogatott román kultur-programm folyt le a Kultur-palotában. Az első pont Ghidionescu egyetemi tanár előadása volt. Alexandri és Eminescu költeményei alapján érdekesen fejtegette, hogy a románság tulajdonképp három lelkivilágot él. A moldovai román a lengyel-kultúra hatása alatt szemlélődő, bírázó lelki világot él, forradalmainak elméletiek, a havasalföldi a görög kultúra alatt leves, azonnal cselekvő, forradalmait tettel megvalósító nép, a volt osztrák-magyar monarchia román, tisztán érzelmű életet él, neki állandóan nemzeti vágyai vannak. E három gondolatvilág egybeforradása kell, hogy megteremtse most az egységet mindenütt, a megváltozott világ fel fogást, melyből kell kifejlőnie az új, az európai kultúra külön tagja az önálló eszményektől táplált román irodalomnak. Ez már nem kölcsönöz hatást, hanem hozzájárul a világkultúra gazdagításához.

Ezután Burdan kisasszony Beethoven áriákat adott elő zongorán kellő megértéssel és műveltséggel. Rendkívüli meglepetéssel szolgált dr. Pacuú Sever kéri-letű orvos hegedűjátéka. Mascagni Cavalleria Rustica canájának intermezzóját megértette, átértette s

kész technikával játszotta el. Burdan kisasszony szép sikerrel kíséerte zongorán.

Az utolsó pont Lipovaa énektanár gyermek és ifjú énekkarának éneke volt. Az egészen kez-

Róna Dezső és Szabó Pál fuziója.

(A temesvári színházi szezon vasárnap lezárult. — Ötven színész kenyér nélkül. — Egy új Brassó-Temesvár-Arad kombináció.)

Az Aradi Közlöny egy cikke (kolozsvári) híradás nyomán részletesen foglalkozott a Róna Dezső aradi színházvezető és a Szabó Pál temesvári direktor között fennálló megállapodással. A megállapodás szerint, — amit Róna és Szabó a kolozsvári színházi felügyelő, Isac Emil és a Színházigazgatóság tudtával kötött, — Szabó 1923. március 25-ig játszhatott Temesváron. Ez a játékgarancia kizárólag Rónát illette és illeti meg, de Szabó, aki társulatot szervezett és hiábavaló kísérleteket folytatott a temesvári színház elnyeréséért, végül is kénytelen volt a Rónával való megegyezés békésebb és célhozvetőbb formáját választani. A temesvári direktor ötven tagú társulata egészen vasárnapig játszhatott az ottani városi színházban, de már szombaton, március 24-én kézbesítették Szabónak Gheorghe Lucian dr. temesvári polgármester végzését, amelyben őt a temesvári magyar színházi szezon egyszer huszonnégyórás befeljesítésére utasította.

Az erdélyi magyar színházi újabb válságos problémával gyarapodott. Szabó ötven tagú színtársulata ma kenyértelen és nincs álló-

A „szerelmesek álma.”

(Érdekes premier Párisban.)

Párisból jelentik: Tegnap került színre az Antoine-színházban Martial Piéchaud „A szerelmesek álma” c. négyfelvonásos darabja. A dráma középpontjában Madeleine Ferrand áll. Ez az öntudatos fiatal leány Noriac ügyvédhez ment feleségül, aki még a nászuton otthagyta. A csakított fiatal asszony sebzett szívvel tér vissza Franciaországba, de nem megy haza dusszagdag édesapjához, aki közben megegyezik megházasodik.

— Nem. — mondja magában — ők lehetnek olyanok, amilyenek, én becstelen maradok...

Cherbourgban telepszik le és zongoraleckékből él. Ugyanabban a házban, amelyben ő lakik, van Jean Meyriel mérnök lakása. A mérnök néhány hónap óta özvegy egy kis fia van. Közte és a zongoratanító között csakhamar rokonszerő támad, megszeretik egymást s már azon a ponton vannak, hogy megmondják egymásnak azt, amit éreznek, amikor hirtelen megjelenik a férj. Noviac a feleségét akarja, de ugyanakkor azt is követeli, hogy a felesége bé-

dő elemek együttesen szép sikert aratott s igen szép reményeket fűzünk a fejlődésben levő énekkarhoz. Lipovaa kétségtelenül vezetni, nevelni és fegyelmezni tudó énektanár.

máshelye. Szabó ismét Róna Dezsőt kereste fel és a tanácskozásokról, amelyek a két direktor között a színházi iroda ajtaján belül zajlottak le, annyit sikerült megtudnunk, hogy Róna egy bizonyos formájú fuziót ajánlott föl Szabónak, tisztán azért, hogy a kenyér nélkül maradt temesvári színészeket újra keresethez juttassa. A kombináció úgy szól, hogy Pál-laghy Lajos nagyváradi társulata helyett Szabó Pál játszana két hónapig Brassóban Róna díszletével és felszerelésével sőt helyfelközzel az aradi színház színházszínház is kíségetné az operát anyagban egyébként is gyenge temesvári társulatot. Nagyon természetes, hogy ennek a tervnek megvalósulására még két fórumtól: — Pál-laghy nagyváradi igazgatótól és a színházi felügyelőstől is függ. Mindenesetre ötven magyar színész existenciájáról van szó, és az egész erdélyi színháznak össze kell fogni, hogy ebben a már bonyolultá vált kérdésben tiszta helyzetet teremtsen. Róna egyébként egyelőre nem kezdi meg a maga temesvári szezonját. Ez minden valószínűség szerint csak május vége felé lesz lehetséges.

külön meg az apjával, akitől nagy összegű pénzt remél a csapodár ügyvéd. Madeleineben a szerelem és a kötelességtudás kel egymással harcba. Végül a kötelességtudás győzedelmeskedik.

— Becstelen voltam, — mondja — becstelen maradok!

Hazamegy Párisba kü feleségnek, vissza akarja varázsolni magának és a férjének a boldogságot, de hiába. Noriac javíthatatlan, aljassága nap-nap után nyilvánvalóvá válik.

— Nem bírom, nem bírom! — nyögi a szegény asszony és megy vissza Cherbourgba.

Ezalatt Meyriel más leányt szemelt ki magának, akit nem szeretett ugyan, de remélte, hogy kis fiának jó anyja lesz. Már a vőlegénye is. A két szerelmes megdöbbenve néz egymásnak a szemébe, pillanatig haboznak, de aztán mindkettőjükben felülkerekedik a tisztesség érzése.

— Nem akarok boldog lenni — kiáltja Madeleine — egy másik asszony boldogtalanságának árán.

Elmegy, hogy soha többé ne lássa szerelmét. A mérnök pedig feleségül veszi kis fia — anyját. A szerelmesek álmotkák, az

álomnak vége van. Marthe Régnier játszotta Madeleine szerepét. Igen nagy sikere volt.

Kész az alkotmányreform

(Hivatalos közlés a kamara üléséről.)

A legutóbbi ülések lefolyásáról a következő hivatalos jelentést adták ki:

— A naggyűlés március 21-iki szerdai ülés minden incidens nélkül folyt le az alkotmány vitája. A szenátus 60 szakaszt szavazott meg, oly megoldást adva az egyházi kérdéseknek, amely kielégíti a román egyházakat. A román gör. kat. egyház lesz az uralkodó egyház, a román gör. kat. egyháznak pedig elsőbbsége van a többi egyházzal szemben. A képviselőház 23 szakaszt szavazott meg, a naturalizálást a törvényhozó testületnek tartja fenn. Dragici lelkész parasztpárti, aki büzbombát dobott, 20 ülésről kizárattott. A fővárosban teljes nyugalom van.

— Március 23-án csütörtökön a törvényhozó testület munkája nyugodtan folyik az alkotmány fölött. A szenátus befejezte a tárgyalásokat későbbi ülésekre maradván a hazai zsidóság emancipálásával s toldalék, amely a költségvetésnek a két ház által való megszavazására vonatkozik.

A Képviselőház már 99 szakaszt szavazott meg. A kisebbségi a nemzeti demokrácia és a független képviselők résztvettek a tárgyalásokon és módot nyújtottak javaslataikat nyújtottak be. Jorga kifejtette nézetét a szenátusról, amelyre Duca külügyminiszter válaszolt. A parasztpárt és a nemzeti párt demoralizálva jelent meg a gyűléseken. Résztvett a jelentésknél és interpellációknál s lemondva az obstrukcióról és az erőszakról, amely őket kompromittálta, nem idézett elő többé botrányt.

— Március 24. A szenátus elfogadta az alkotmánytervezés összes cikkeit, kivéve a magántulajdonra vonatkozókat, amelyeket a holnapi gyűlés tárgyalnak meg. A Képviselőház szintén elfogadta az összes cikkeket, későbbi ülésekre maradván a magán tulajdon és az átmeneti intézkedésekre vonatkozó kérdések megvitatása.

Daniló meghalt.

Ráthonyi Ákos volt színész halála.

Gyászra van a magyar színművészetnek. Nem aktív szereplő volt az, aki kidőlt a sorból, de az lehetett volna még most is és ez előtt évekkel is, amikor már szintén nem szerepelt a színpadi deszkákon. Budapesti távirat jelenti, hogy Béthy László színházvezető táviratot kapott Nagyszőlősről, Ráthonyi Ákos feleségétől, hogy a legdélisebb magyar bonvivánt meghalt. Ráthonyi Ákos a magyar főváros egykor ünneplétekes művésze nincsen többé, akit, bár évtizedek óta nem játszott még ma sem felejtettek el. Pedig a színész, ha lép a világot jelentő deszkákról, egyszer mind belep a feledés kapuján is. Ha nem játszik nem írják róla, a közönség elfelejti. Ráthonyi Ákos — még azok sem felejtették el, akik nem látták játszani. Egyszemélyi gentry családból származott és szolgabíró lett. Gyönyörű elegáns fiú volt, kellemes hanggal nárusult és ez vitte a színi pályára

Első szerződése a Népszínházhoz kötötte, ahol a *Szokimondó asz-szonyságban* aratott maradandó sikert. A Víg-színház megalakulásakor odaszereződött és innen a Magyar Színházhoz került. Ekkor még ez a színház operetteket játszott. Budapesten ő vitte diadalra a *Vig özvegyet* és több százszor játszotta el Danilovics Daniló szerepét. Akkor még nagy dolog volt több százszor játszani egy operettet egyfolytában és ebbe bele is fáradt Ráthonyi Akos. Közben játszotta a *Gyurkovics lányok*-ban Horkayt óriási sikerrel. Első feleségétől, *Maróthy Margittól*, a Nemzeti Színház tagjától elvált és ezzel megvált a színpadtól is, amelyet dicsősége teljében hagyott ott, amikor, amikor a legjobban ünnepelte a magyar főváros közönsége. Elvett egy megyéjébeli urleányt és a dalás bonvivánt házament nagyszülői nevesi kúriájába, ahonnan ki-kínézett az ekészarva mellé. Ráthonyit az még fiatal ember volt, akkor nem látták többé sem színpadon, sem színházban. A gazdaságának és otthonának élt. Ráthonyi mindössze 52 éves volt.

HIREK.

A magyar belügyminiszter esküvéje.

Budapestről táviratozzák: A kormány legfiatalabb tagja, *Rakovszky Iván* belügyminiszter vasárnap tartotta esküvőjét özvegy ifjabb gróf *Tisza István*-néval, született *Sándor Jolán*-nal, *Sándor János* volt belügyminiszter unokahúgával. *Rakovszky Iván* *Rakovszky István*-nak, a legfőbb számvevőszék elnökének és feleségének, született *Szilassy Máriának* fia. A polgári esketést a központi város házán dr. *Sipőcz Jenő* főpolgármester végezte és a tanúk *Rakovszky István* kormányfőtanácsos a belügyminiszter kártestvére és báró *Radvánszky Béla* voltak. A főpolgármester rövid beszéde után négy felvirágozott autón a budai Zsigmond-kápolnába mentek, amely teljesen megtelt addigra közönséggel, amikor a násznép odaérkezett. A kormány tagjai közül jelen voltak gróf *Bethlen István* miniszterelnök, gróf *Klebsberg Kuno* közoktatásügyi miniszter és *Kállay Tibor* pénzügy miniszter. Az esketésnek érdekessége az is, hogy egy miniszter végezte, aki egyszer sem pap is. A szertartást *Vass József* néplélekminiszter intézte lényegesen pap segítségével.

— Mit akar Lloyd George? Londonból táviratozzák: A Sunday Times értesülése szerint Lloyd George az alsóházban fel fogja szólítani a kormányt, hogy a francia kormánytól végleges nyilatkozatot követeljen rubruvidéki politikájáról és céljairól.

— **Glattfelder püspök Budapestre.** Budapestről táviratozzák: Dr. Glattfelder Gyula, a csanádi egyházmegye püspöke vasárnap délelőtt az aradi gyorsvonattal Budapestre érkezett. Szolnokig a püspök elé utaztak a püspök nővére, Glattfelder Olga férjével, dr. Szóke Gyulával. A keleti pályaudvaron a katolikus Unio és a Szent Imre-kollegium ifjusága fogadta, mint a kollegium megalapítóját és volt igazgatóját. Vasárnap hajnalban Glattfelder még püspöki ténykedést végzett Timisoarán (Temesváron) és felszentelt négy áldozó papot. Azután a timisoarai (temesvári) sziguranca főnöke és egy detektívje kísérte Aradra, innen pedig Curtici (Kürtös) határállomásra.

— **Jugoszláviai románok panasza.** Arad város vezetőségéhez ma érkekes rendelet érkezett a belügyminiszteriumtól, amely jellemző képet fest a jugoszláviai románok helyzetéről. A Bánság Jugoszláviához csatolt részeiben lakó románok kérésrel fordultak a kormányhoz, amelyben kétségbeesetten esetenként az ottani állapotokat. Szerintük a legnagyobb nyomorban vannak, nem áll rendelkezésükre megfelelő mennyiségű élelmiszer, s különösen gabonaneműekben szenvednek hiányt. Kérték a kormányt, hogy legyen segítségükre az éhség enyhítésén. A kormány elrendelte, hogy a Bánságba a román lakosok részére küldendő buza, kukorica, rozs, fehér- és barnahiszt teljesen várammentesen szállítható át a határon. Már eddig is a fehértemplomiak, alsó- és felsőbatsaiak több vagon gabonafélet kaptak Romániából.

— **Seipel Rómában.** Bécsből táviratozzák: Seipel kancellár szerdán Rómába utazik, hogy Mussolini olasz miniszterelnökkel és az olasz szakminiszterekkel kereskedelmi és politikai kérdésekről tárgyaljon. A tárgyalások után a kancellár meg fog jelenni a pápánál is kihallgatáson.

— **Siria (Világos)** mindig az elsők között van a vidék kulturális munkájában. Husvételre se maradt el meglepetéseivel. Az ünnepek alatt Herrling István tanítványai tették közszemlére az egy év alatt festett képeik javát. Dr. Draira Jánosné három pastellképe tűnik ki a többek közül legy tónusával, ügyes rajzával. Revilák Margitnak egy remek színben megfestett csendélete méltó a megemlézésre. Dronka Mici kassái és női aktja tehetségre vallanak. Feltűnést kelt az alig 15 éves Raab Irén cigányleánya és egy kassás képe, melyek tehetségének határozott jelet mutatják.

— **Helyesbítés.** Az Acsev rendkívüli közgyűléséről szóló beszámolómban elírásból tévesen közöltetett az újonnan megválasztott igazgatók névsora. Helyesen dr. Beles Jenő, gróf Bréda Viktor és Petrovics György igazgatók választottak meg újból hat év tartamára.

— **Bőrönd áruk,** uti készletek, női ridikulók, sport-árak, futballok, teniszverők és labdák, játékaruk nagy választékban Hegedüs cégnél.

Nem adhatók el a városi földek.

— **Öt kilométeres zóna Arad körül.** — **Megkezdődnek az építkezések.** —

Arad város fejlődése szempontjából egy nagyfontosságú rendelet érkezett ma a belügyminiszteriumtól a város vezetőségéhez. A rendelet szerint a város külterületétől számítva öt kilométeres zónán belül a kisajátított földek nem adhatók át az igényjogosultaknak. Az öt kilométeres zónán belül eső területek felett a kormány rendelkezik. A belügyminiszteri rendelet nagy jelentőségéről a következőket tudta meg az *Aradi Közlöny* munkatársa:

Ezzel a rendelettel a kormány nak az az intenciója, hogy ne akadályozza meg a város jövő fejlődését. Közeli jövőben nagyszabású építkezések kezdődnek Aradon. Egy kormányrendelet ugyan

is kimondja, hogy az állami hivataloknak és a nagyobb alaptól-kével rendelkező vállalatoknak három éven belül a tisztviselőik részére lakásokat kell építeni. Azonkívül a város is tisztviselő telepet létesít. Természetesen nagyobb területekre lesz ezeket a területeket nagy részben a beépített részekből legközelebb álló városi földekből fogják eiszakítani, hogy elősegítsék a város terjeszkedését. A város tulajdonát képező földeket, amelyeket az állam már kisajátított, vagy mentesítik a kisajátítás alól, vagy pedig célszerűen felhasználják az építkezések megkezdéséig.

— **A párisi magyar követ nyilatkozata.** Párisból táviratozzák: Az Eclair munkatársa ma beszélgetést folytatott báró Korányi Friggyessel, a nem régen kinevezett új párisi magyar követtel. A követ hangsúlyozta, hogy Magyarország arra törekszik, mennél gyorsabban helyre állítsa gazdasági és pénzügyi egyensúlyát. E cél érdekében Magyarország lakosságának arra kell törekednie, hogy mezőgazdasági termelését fokozza. Magyarországnak szüksége van arra, hogy ne csak a szomszéd-államokkal, hanem azokkal is, amelyek gazdaságilag érdeklik, jó viszonyt teremtsen kereskedelmi szerződésük útján. Végül kijelentette, hogy feltétlenül bízik abban, hogy Magyarországot sikerül talpra állítani.

— **Falálkozás.** Ditrichstein Bernát az aradi izraelita hitközség volt pénztárnoka, aki ezelőtt 3 évvel ment nyugdíjba, 73 éves korában hétfőn délelőtt elhunyt. A pénztáros 28 éven keresztül volt a hitközség szolgálatában s ez idő alatt mindenki mint a legtisztességűdobb és legbecsületesebb embernek ismerte. Felesége Lord Julia, Aradon általánosan ismert neves író nő már évekket ezelőtt meghalt és így a közszeretnek örvendő pénztárnokot csak egyetlen fia dr. *Dézmai Viktor*, a temesvári zsidó lyceum igazgatója gyászolja.

— **Gombamódra szaporodnak a Brázay mentholsósborszesz (Mentholin) használói,** mert kétségtelen, hogy a valódi Brázay kitűnő házi-szer. Mindenütt kapható! Nagyban Hehs és Klein cégnél Arad.

— **A Buzsácsi Magyar Polgári Otvasókör** április hó 2-án, húsvét hétfőn a gyógyteremben táncmulatsággal egybekötött jótékonycélu színi-

előadást rendez, amely alkalommal Csiky Gergely „Buborékok” című vígjátéka kerül színpadra.

— **A tanfelügyelő jubileuma.** Az Aradmegyei Tanítók Egyesülete legutolsó ülésén elhatározta, hogy Moldován József, aradi királyi tanfelügyelő működésének negyven éves évfordulója alkalmából nagyított fényképét megrögzösorositja és az összes aradmegyei iskolákban kiállításra kiadja. A szép kiállítású nagyított fényképmásolatok Moldován József tanfelügyelő aláírásával ellátva ma készültek el és abból az aradi tanfelügyelőség hatáskörébe tartozó összes elemi iskoláknak megfelelő darabot osztottak ki. Moldován József hálás köszönetet mondott az aradmegyei tanítótestületnek ezért a kitüntető figyelmességért.

— **Nyugdíjasok jelentkezése.** Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíj-ügysztyája közli, hogy március hó 28-án a civil (polgári) nyugdíjasok a 400. sorszámig jelentkezzenek új nyugdíj-könyveik átvétele céljából.

— **Dohány- és sókiosztás.** Az aradi monopolfelügyelőség közli, hogy a mai nappal volt az utolsó dohányciosztás és sókiosztás ebben a költségvetési évben. A legközelebbi kiadás április harmadikán, azaz magyar húsvét utáni kedden lesz és akkor ajánlatos ismét nagyobb mennyiségű ellátmányt beszerezni, mert csak három napig, 3-án, 4-én és 5-én lesz kiadás és akkor ismét öt napos szünet következik a román húsvéti ünnepek miatt.

— **Bocu Severné amerikai utja.** Timisoaráról jelentik: Bocu Sever nemzeti párti képviselő, aki tegnap tért vissza Bucurestiből, ma táviratot kapott, amelyben Maniu Gyula arról értesítette, hogy azonnal Bucurestibe kell utaznia. Ennek következtében Bocu Sever még ma este elutazott Arad és Brassón keresztül vissza Bucurestibe. Érdekes, hogy a képviselő feleségét, amerikai utazása előtt Mária királyné a napokban magánkihallgatáson fogadta.

— **Talált pénzárca.** A Dácia-kávéház előtt tegnapelőtt este egy női pénzárca talált. Igazolt tulajdonosa a pénzügyigazgatóság, földszint huszas számú szobájában veheti át a főpénztárnál.

— „Olla” gummi világhírű.

TUNGSRAM A legjobb villanykörte! Mindenütt kapható!

— Tartalékos tisztek jelentkezése külföldön. A belügyminisztériumtól ma rendelet érkezett az aradi államrendőrség utlevélosztályához, amely kimondja, hogy mindazon román hadseregbeli tartalékos tisztek, akik külföldre utaznak, kötelesek jelentkezni az ottani román konzulátusnál, ahol be kell jelentkezniük, hogy milyen célból tartózkodnak az illető országban és mennyi ideig maradnak ott. A rendelet már a mai nappal életbelépett.

Állir egy kastély lerombolásáról. Bucurestiből jelentik: Tegnap híre terjedt annak, hogy *Stirbei* herceg buchteaui kastélyát a parasztok lerombolták. Ez a hír azonban téves volt. Buchteauban az ellenzék népgyűlést rendezett és az ottani hatóságok huszonöt polgárt, köztük *Crecia* újságíró és *Manu* lelkészt letartóztatták. A letartóztatás okáról nem adtak fel világosítást. A foglyokat Bucurestbe viszik. A buchteaui katonai kórházokért azt hozzák fel indokul, hogy a király az ott környéken vadászik és ott tartózkodik *Bratianu* Jónel miniszterelnök is. (Rador.)

— Színházi előadás katonai őrség mellett. Bucurestiből jelentik: Az Eforiu-színházban tegnap nagy számú katonai őrség tartotta fenn a rendet. Az előadás zavartalanul folyt le. Tegnap ismeretlen tettesek betörték *Stern* Adolf képviselő lakásának ablakait. (Rador.)

Dollárhamisító festőművész

(Orosz emigráns-tragédia Berlinben.)

Berlinből jelentik: Hosszas nyomozás után a berlini rendőrségnek sikerült letartóztatnia azt a dollár és fonthamisítót, aki 1912. tavasza óta Német, Francia és Oroszország, Belgium és más államok bankjait és magamosait valósággal elárasztotta rendkívül ügyesen utánczott angol tizfontos és dolláros bankjegyekkel. A nyomozás az Angol Bank följelentésére indult még s a német nemzeti bank hamisításokat ellenőrző osztálya megállapította, hogy a hamis bankjegyek papirosán a vízjegy olasz eredetű. Ezután már csak azt kellett kinyomozni, hogy melyik olasz papírgyár vízjegye volt a papirosokon és ki állott összeköttetésben az illető gyárral. Mialatt ezután nyomoztak, a berlini orosz kolónia egyik ismert tagja: *Miasedejov* festőművész hirtelen elűnt Berlinből. Ugyanakkor a vidéki városokban újabb fonthamisítványok bukkantak föl, ezáltal azonban huszfontosok. Nyilvánvaló lett, hogy ezeket a vidéki turára ment festőművész helyezte el, aki csakis ezért utazott a vidékre.

Hosszas hajsza után végre elfogták *Miasedejovot* halensee-i la-

kásán, ahol éppen azzal foglalatosságot, hogy egy százdolláros bankjegy második klisélapját vészte. Az első klisé már készen volt és nagyon jól sikerült. A festőművészt letartóztatták és a házkutatáskor nagyobb mennyiségű papirost találtak, amelyek hasonló mi-

Leleplezett fantasztikus összeesküvés.

(A Blücher-szövetség munkáca. — Zavart akartak kelteni Frankfurtban.)

Frankfurtból jelentik: Érdekes és misztikus merénylettervet fedeztek fel Frankfurtban, amely fel ségsértéssel is kapcsolatos. Frankfurtban tartózkodott már hetek óta a müncheni hazafias célzatu *Blücher-szövetség* öt tagja. Ők voltak a vezetői a frankfurti körletnek. *Blau* Altonz az elnök, egy *Eberhardt* nevű főiskolai hallgató a helyettese, *Hille* a titkára és *Metzger* és *Rullmann* kereskedők a szervezet vezetőségének két tagja. *Hille* és *Metzger* február végén a Frankfurtban tartózkodó francia összekötő tiszteket *De Pomerade* kapitányt keresték fel és neki azt a javaslatot tették, hogy hajlandók egy zsinagógát levegőbe röpíteni, hogy ezzel Frankfurtban zavart keltsenek. A franciáktól ezzel szemben azt kérték, hogy adjanak nekik autót, kézigránátokat és pénzt. A kapitány érdeklődött a terv iránt és az összeesküvőket a Mainz mellett levő *Höchst* be utasította, hogy ott egy speciális megbízatású francia rendőrtiszttel, akinek *Robert* a neve, lépjenek érintkezésbe. A két ember elment *Höchst*be, ahol a tiszteket egy helyettese fogadta őket és később *Arthmann* francia kapitány is megjelent a tárgyaláson. A két francia tiszttel teljesen megbeszéltek a merénylet végrehajtását. Néhány nap múlva, amikor Mainzba utaztak, olyasmiről jött közbe, ami keresztlüzta számításait. Időközben ugyanis felefedték a puccs tervet, amellyel kapcsolatban a müncheni *Blücher-szövetség* három tagját letartóztatták, akik azonban azt vallották a rendőrségnek, hogy a frankfurtiak terve nem komoly, hanem csak gyerekség. Erre a münchenieket ugyan szabadon bocsájtották, de Baut letartóztatták és Münchenbe szállították. A frankfurti körletvezető helyettes, *Eberhardt* megijedt és attól tartott, hogy tervük teljesen napvilágra kerül és hogy ezt megelőzze, tanácsot kért egy német tábornoktól, akivel baráti viszonyban voltak. A tábornok azt ajánlotta, hogy ő és *Hille* jelentkezzenek a rendőrségen. — A tanácsot megfogadták, aminek a következménye az lett, hogy a puccs terve zöit, mind az ötöt letartóztatták, de néhány nap múlva szabadon bocsájtották őket. *Rullmann* kihallgatásukkor azt vallotta, hogy az volt a céljuk, hogy a franciáktól autót, fegyvereket és pénzt csal-

nóságuk és vízjegyek voltak, mint a hamis bankjegyek papirosai. — *Miasedejov* a leleplezés után bevallotta bűnét. A festőművész, aki Oroszországban ismerf nevet és számos akadémiai kitüntetést szerzett magának, tettét nagy nyomora miatt követte el.

janak ki, de a robbantás tervét nem hajtották volna végre. Ezzel szemben a többi négy letartóztatott azt vallotta, hogy ők figyelték *Rullmann* minden lépését és ha tényleg el akarta volna követni a merényletet, megakadályozták volna abban. Miután a müncheni vizsgáló hatóságok tényleg látták, hogy nem komoly összeesküvés tervről van szó, helyezték szabadlábra a letartóztatottakat.

Sport.

Glória CFR—ATE 3:0 (1:0.) Bajnoki mérkőzés. A jó formában lévő Glória CFR könnyen győzte le a tehertelen csatársorú ATE csapatát. Az egész mérkőzés jóformán mind végig mezőnyjáték volt. Az első félidőben Tisza ivelt beadása a kapufától goalba pattant. A második félidőben a Glória-CFR, egy kornert goalá értékesít. Csak az utolsó percekben van Glória-CFR. fölény és ekkor Szabó éles lövéssel a harmadik goalt is megszerzi. A Glória-CFR. csapatából Tisza, Szabó, Czibula és Huszlik, az ATE. csapatából Rémay, Kállay, Murányi I. és Puskás játéka vált ki. Biró Mittermayer.

S. C. Jiul—Olimpia 1:0 (1:0.) Bajnoki mérkőzés. A Jiul fölényes játék után csak minimális goalfölnnyel tudta legyőzni a lelkesen védekező Olimpiát, mely csapatnak egy hét alatt ez már a harmadik mérkőzése és így fáradtan játszva, nem tudott eléggé ellenállni. A győztes goalt Steiner rugta. Biró Pálincás.

Kadima—AMTE. 1:1 (1:0.) Barátságos mérkőzés. A mérkőzés alatt az AMTE. volt fölényben, de a lelkesen játszó Kadima védelem biztosan szerelte az AMTE. támadásait. A Kadima goalját tizenegyesből Aczél, az AMTE. goalját Megyeri rugta. Biró Steinhübel. Viktória—Egyetértés 1:1 (1:0.) II. oszt. bajnoki mérkőzés. — Glória-CFR. II.—ATE. II. 1:0. — AMTE. ifj.—Glória-CFR. ifj. 3:0. — Egyetértés II.—Viktória II. 3:3.

Az AAC. csapata Timisoarán vendégszerepelt és sikerült a TAC. csapata fölött 2:0 arányban győzedelmeskednie.

— A Vidéki Sport legújabb száma rendkívül érdekes tartalommal jelent meg.

— AAC. választmányi ülés 27-én este fél 9 órakor a városi kávéházban meg lesz tartva.

— Nemzetközi sakkverseny. Budapestről jelentik: A BTC. és a Törekvés háromnapos nemzetközi boxoló- és birkozó-versenyének első napján a boxolóversenyt bonyolították le, melyben a magyarok jobbak voltak külföldi ellenfeleiknél. Eredmények a következők: pehelysúlyban Vörös lapterjesztő győz. Schönig (Berlin) ellen. A három menet után eldöntetlenül végződő mérkőzést két perccel meghosszabbították, mely alatt Vörös jobb volt. A könnyűsúlyban Rauhe (Berlin) nélkülön küzdelem után győz Frank (FTC.) ellen.

ták, mely alatt Vörös jobb volt. A könnyűsúlyban Rauhe (Berlin) nélkülön küzdelem után győz Frank (FTC.) ellen.

Futóverseny. Budapestről jelentik: A hősi halált halt Thomka Áron (B.E. A. C.) emlékére, az Egyetemi Athletikai Club hét és fél kilométeres távolságon mezei futóversenyt rendezett. Eredmények a következők: a csapatversenyben 1. M. T. K. 32 pont, 2. E. S. C. 66 pont, harmadik F. T. C. 80 pont. Egyénileg az első Kultúr műegyetem 25 perc 55 másodperc, második Grosz (M. T. K.), harmadik Király (E. S. C.)

Mozi.

* Még csak kedden látható az Apollóban a *Mabuse*. Az eredeti megállapítástól eltérően a *Mabuse* harmadik része még csupán kedden kerül színpadra az Apollóban, mert a szerdai napon már egy új nagyhatású film mutat be a mozgószínház s másként az igazgatóságának nem lett volna módjában azt színpadra hozni, csak úgy, hogy a *Mabuse* előadása egy nappal megrövidíttessék. Így tehát kedden bucsuzik *Mabuse*, a rejtélyes kalandor Arad közönségétől, amely felajzott idegekkel, izgalmak és nagy érdeklődés közepette kísérte figyelemmel a nagykonceptiójú kalandor vakmerő játékát. Arra való tekintettel, hogy *Mabuse* III. még csak kedden kerül színpadra, az Apolló igazgatósága felhívja mindazokat, akik szerdára megváltották jegyüket, hogy azt a délelőtti folyamán a keddi előadások valamelyikére cserélik át.

* A tizennegyedik a címe annak a pompás amerikai történetnek, mely szerdán kerül bemutatásra az Apollóban. A pompás filmjátékot, — amely két részben kerül előadásra — Falk Richard írta, Balogh Béla rendezte s főbb szereplői Fenyő Emil, Mattvasovszky Ilona, Bolváry Géza, Latabár Árpád, Petrovich Svetisláv, az ismert nevű kiváló magyar filmművészek.

* *Dempsey és Carpentier* boxmatche kerül színpadra kedden az Urániában. A nagyszerű élethűséggel felvett film első része azokat a nagyszabású előkészületeket örökíti meg amelyek a világszenzációknak beillő matche előtt történtek meg. A pompás sportkép kedden és szerdán kerül színpadra az Urániában. A boxmatcheal egyidőben Szerelem bolondja néven érdekesen megkapó film kerül előadásra, amelynek vezető szerepét Richter Paul játssza, az aki *Mabuse*ban Hull milliárdos szerepét alakította.

— Nagy tűz egy fetelepen. Budapestről táviratozzák: A Razolik-féle fetelepen az őrbódében az őr tüzet rakott, ahol egy kipattant szikrától a bódé tüzet fogott. A gyulékony faanyagban a tűz rohamosan terjedt és nagymennyiségű faanyag elpusztult. Csak nagy munkával sikerült a tűzoltóságnak a tüzet eloltani. A kár jelentékeny.

A bölcsesség iskolája.

(Ahol nincs ur és nincs szolgál.)

(Az Aradi Közlöny párisi levelezőjéről.) A fontainebleaui erdő, Páris mellett, egyike Franciaország legszebb vidékeinek. Automobilon mindössze egy órányira van Páristól és a főváros szinte visszhangzik ebben az erdőben. Állandóan hallani autómobilpótlásokat és állandóan látni erre sétálókat. Itt a természetnek és a nagyvárosnak a határán állt meg a minap az Excelsior című párisi lapnak a munkatársa, miként a tudósításában beszámol, itt állott meg hirtelen és azt kérdezte, álmodik-e, vagy valóságot lát. Hatalmas park állott előtte, francia stílusban gondozott park, benne kastély, mögötte rét és messzenyúló perspektívák. Ha átlépi az ember egy nagy fakapunak a küszöbét, óriási teremben találja magát amelybe legszívesebben levett sarokkal szeretne lépni.

Mindenütt szőnyegek, értékes bútorok, párnák. Korlát övezi a falat, mögötte szintén szőnyegek vannak, amelyek lépcsőket takarnak. A terem mélyében slacsony színpad. Látni továbbá még egy páholyt, amelyet sűrű függönyök takarnak, benne trónszerűen épített nyugágy, ezt is a legszebb szőnyegek borítják. Ebben a teremben minden este különös emberek gyűlének össze. Nagyon egyszerű, fekete, tunikaszerű ruhát viselnek, rajtuk szandál van. Párisi férfiak és nők. Csupa szemlélődő ember. Felolvasásokat tartanak, ritmikus yakorlatokat végeznek, amelyek emlékeztetnek dervisek és fakirok rituális táncaira. A páholyban az újultusz nagymestere ül, Gurdseynek hívják; mindent megfigyel, nélkül, hogy ő maga látható volna.

Az intézet alapítója, ez a Gurdsey, görög ember, aki már alapított egy ilyen iskolát Konstantinápolyban a háború előtt. Konstantinápolyból Londonba tette át székhelyét, onnét költözött Párisba. Azt állítja, hogy meg akarja menteni az embereket az antik keresztény művészethez való viszonyukra.

A tanítványoknak kézimunkát is kell végezniük. A férfiak javítják a park utjait, a nők gondoskodnak a házirendről. Mindnyájan háziépítőkben járnak. Napközben egyébként minden nő a legelegánsabb ruhában jár, csak estére öltözködnek hullámos fehér toalettkébe. Szolga nincs itt. Minden munkát a tanítványoknak kell elvégezniük. Van itt veteményes kert, baromfiudvar, azt is a tanítványok gondozzák. A tanítványok között vannak orosz hercegnők, a cár hajdani tisztjei, azonkívül zenészek, festők, mérnökök és vegyészek. Egész családok telepedtek itt le gyermekektől együtt. Ellepték nemcsak a palotát, hanem

számos szomszédos házba is ők költöztek be. A pénznek itt csak mellékes szerepe van. Nagyon szegény és nagyon gazdag emberek tartoznak az iskolához, — ehhez a világhoz, amelynek megvan a maga sajátos életfelfogása, a külvilágban nem található fel. Az iskolai fegyelem időnként kemény testi munkát ir elő, amelyet azután a semmittevés korszaka követ; ilyenkor a nemfizikai képességeknek kell fejlődniük a tanítványokban.

Ez a park dr. Labory özvegyének a tulajdona. Azé a dr. Laboryé, aki annak idején Dreyfussnak volt a védője. Az özvegy az iskola alapítójának rendelkezésére bocsátotta a kastélyt és maga is egyik legteljesebb tanítványa az alapítónak.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Március 26.) Francia frank 14, dinár 2, dollár 215, szokol 6.05, márka 0.0140, angol font 1030, svájci frank 40.50, magyar korona 0.0425, osztrák korona 0.0032, lira 10.50. — **Kifizetések:** Budapest belföldi 24, külföldi 20, Bécs 328, Berlin 0.0110, Prága 6.45, Zürich 40.50, London 1015, Milano 10.35, Belgrád 2.15, Páris 14, Newyork 216.

Bucuresti tőzsdézárhat. (Március 26.) **Kifizetések:** Páris 13.70, Berlin 0.0105, London 1905, Newyork 214, Milano 10.35, Zürich 3975, Bécs 0.003075, Prága 6.65, Budapest 0.0575. — **Valuták:** Napoleon 800—820, márka 0.0150—155, léva 119—122, török lira 125—130, angol font 1000—1005, francia frank 13.75—13.80, svájci frank 40—41, lira 10—10.25, drachma 2.60—2.70, dinár 2—2.05, dollár 214—215, lengyel márka 0.060—65, osztrák korona 0.0031—32, magyar korona 0.0550—6, szokol 6—6.25.

Zürichi nyitás. (Március 26.) Berlin 0.0262.50, Newyork 541.15, London 2539, Páris 34.90, Milano 26.50, Prága 16.05, Budapest 0.1075, Belgrád 5.55, Varsó 0.013750, Bécs 0.0075 helyezett 0.0075.

Zürichi zárhat. (Március 26.) Berlin 0.0260, Amsterdam 213.50, Newyork 541.25, London 2539, Páris 34.90, Milano 26.47, Prága 16.0750, Budapest 0.12, Belgrád 5.55, Varsó 0.0130, Bécs 0.007550, helyezett 0.0076.

Budapesti Devizaközpont jegyzése. (Március 26.) Napoleon 16000, Amsterdam 1700—1750, Bucuresti 19—20, London 20300—20900, Berlin 0.20—22, Róma 212—220, Páris 279—289, Prága 128.50—134.50, Zürich 800—830, Bécs 0.06—6.5, Newyork 4330—4400, Varsó 010.50—11.50.

Bécsi hivatalos zárhat. (Március 26.) Prága 2125, Budapest 16, Varsó 1.72, Milano 3500, Bucuresti 335.50, London 334800,

Newyork 71500, Páris 4605, Zürich 13200, Berlin 3.45.

Az Aradi Textilgyár közgyűlése.

Az Aradi Textilgyár r. t. tegnap, vasárnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen a részvényesek szép számmal jelentek meg. A közgyűlés, amelyen Kintzig János elnök, a Lovánt Ernáud vezérigazgató által előterjesztett és az egész Románia területén általánosan ismert aradi ipartelep magyaránny fejlődését dokumentáló mérleget, évi jelentést a legnagyobb helyesléssel fogadta el és az osztalékot a tavalyi husz lei helyett részvényenként harminc leiben állapította meg. Fodor Gyula meglepő szavakkal emlékeztet meg az igazgatóság, a vezérigazgató, valamint az ügyvezető igazgatónak a vállalat felvirágoztatása érdekében kifejtett nagyfontosságú tevékenységéről és javaslatára a közgyűlés eme fáradozásért egyhangú köszönetét nyilvánította. Ezután az igazgatóságba új tagokul beválasztották báró Neuman Alfrédet és W. Dienermann, a Banca Industrială (Bucuresti) vezérigazgatóját; a felügyelő bizottságba pedig Victor Nasta, a Banca Natională aradi fiókjának vezérigazgatóját, továbbá Arzenovicu Gyula pénzügyi vezérfelügyelőt.

A Pécskai Takarékpénztár vasárnap délelőtt tartotta meg 35-ik évi közgyűlést, a részvényesek élénk érdeklődése mellett. A közgyűlést Szomorú István vezette, aki a gyűlést megnyitva, megállapította, hogy a közgyűlésen 31 részvényes 1486 részvény képviselőjében jelent meg. Reiner Adolf ügyvezető igazgató terjesztette elő az igazgatóság évi jelentését, amely szerint az intézet betétei egymillió leit meghaladó emelkedéssel a hat milliót is meghaladják. A forgalom a megelőző évnél több, mint kétszeresét tette ki. A nyereség az előző évről átfizetett összeggel együtt 121.704 leit tett ki, amelyből az igazgatóság javaslatának elfogadásával részvényenként 10 lei kerül kifizetésre; a törvényes 15 százalékos szelvényadó levonásával. A haddikölcsön kötvények értékéből 50.000 leit iratott le, míg a tartalékalap gyarapítására 40.000 leit fordított. Egyébként arról értesülünk, hogy az intézet rövid időn belül tökélettel emel, mert az erősen megnövekedett ügyforgalma ezt feltétlenül megkívánja. Az igazgatóság összes javaslatait a közgyűlés elfogadta. Szomorú István elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Novák György és Koncz Lajos részvényeseket kérte fel, — a gyűlést bezárta.

A budapesti tőzsdének kell a kosztipénz. Budapestről táviratozzák: A tőzsdetanács vasárnapi ülésén foglalt állást a kosztipénz kérdésében és azt nélkülözhetetlennek találta. A tanácsnak az az álláspontja, hogy minden erőszaikos beavatkozás megbénítja a tőzsdét. Áprilisban különben tizenkét tőzsdenap lesz. Az első héten 3-án és 6-án, a többi héten pedig csak hétfőn, csütörtökön és pénteken lesznek tőzsdenapok.

Két választás

Magyarországon.

Komáromból táviratozzák: A választás gróf Klebelsberg Kuno közoktatásügyi miniszter és Beniczky Odön között nyugodtan folyik és eddig semmi incidens nem fordult elő. A zárórát ma este kilenc órára tűzték ki. Tegnap 1980 választó közül már 1200 leszavazott. A bajai választókerületben, ahol Valkó Lajos kereskedelmi miniszter és Kiss György pártokivüli ellenzéki küzdenek a mandátumért, tegnap kezdődött meg a szavazás. Baja városában titkos a szavazás, míg a környéken nyílt. A nyíltan szavazó kerületekben már lezárták a szavazást és mindenütt a legteljesebb nyugalom uralkodik. Megállapítást nyert, hogy a vidéki szavazókerületekben Valkó Lajos vezet.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Ertesítés!

Tisztelettel értesítjük rendelők közönségeinket, hogy Str. Caregiale (Csiky Gergely-utca) női szabó műhelyünket Str. Desseanu (Révay-utca) 10. szám alá helyeztük.

Tisztelettel

1648

Brühl Testvérek.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetetlen felelősségem illetve édes anyámnak

Vári Gyuláné

temetőjében résztvettek, rávatalára köszönetet, oszlokat helyeztek, avagy részvétőknek egyéb uton kifejezést adva végtelen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, valamint a vagongyári dalárdának ezután is hálás köszönetünket fejezzük ki. 1853

Arad, 1923. március 25.

a gyászáló Vári család.

Lakásának

festése előtt forduljon bizalommal

Varga és Rosenfeld

villanyszerelő céghez (Legett Neuman-ház), hol világítási, csengő vezetékek, csillárok átalakítását jutányosan készítik. Nyári vendéglő kerthelyiségek szerelése. Szorelési anyagok, villamos izzók nagy raktára. Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk. 18358

„Dr. MABUSE“ ill-ik s egyben befejező része ma kedden utóljára az Apolloban.

Dempsey—Carpentier. A világ legnagyobb boxmérkőzése. :: Ezt megelőzi: Szerellem bolondjai. Főszerepben: Maria Ley és Richter Paul kedden és szerdán az **Urániában.**

A bueri rejtély.
 (Kiket végeztek ki a megszállók?)
 Berlinből táviratozzák: Az eu rópai sajtóban elterjedt a híre annak, hogy a két francia tiszt meggyilkolásával kapcsolatosan **Kranse és Mohr** német rendőrtiszteket a franciák agyonlőtték, mert őket is gyanúsították a tett elkövetésével. Most hivatalos helyről közlik, hogy a jelentés tévedésen alapult, mert mind a két rendőrtiszt életben van. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a rendőrtisztek egyike még nem szállott német területen tartózkodik, míg a másik Recklinghausenben a franciák őrizetében van. Amnyi azonban bizonyos, hogy a jelentéseknek volt valami alapjuk, mert ugyanabban az időben és helyen, ahol állítólag a német rendőrtiszteket lötték volna agyon, tényleg agyonlőtték két embert. Hogy kik voltak ezek, azt még maig sem sikerült megállapítani. Még hivatalos helyen sem tudják, hogy ezek a rendőrség tagjai közül valók voltak-e vagy pedig a francia katonák közül.

Csodás hatású arcszépítő és finomító a **Földes MARGITCREME és MARGITSZAPPAN**. Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Pár napi használat után szüntet szep- lőket, májfoltokat, bőrkiütéseket, rán- cokat, redőket és minden bőrbajt. Az- are pár napi használat után üde, ham- vas, rózsás lesz. 13595
Dr. Földes és Henő Margitereme gyára
 Budapest, I. Bertalan-utca 26.
 Arad—Uj-Micalaca. 13595

Husvétii borait és szilvriumot ajánl Krauszmann Sománé
 Calea Banatului (Asztalos Sándor-u.) 8.

Szólóoltványok
 amerikai gyökerek, mustos fehér és sima oltvány, mustos fehér és vegyes gyökeres oltvány kapható a legjutányosabb árban a

Păncotai ura- dalomnál
 Pankotán. 13087

Burgonyát
 waggontételekben étke- zés és vetőcélokra, ugyszintén dughagymát és fokhagy- mát szállit: 13752
Reiter Frigyes,
 Timișoara, Scudier-tér 2. Telefon 8-07
 Lapkihordópár felvétetik.
 Cim a kiadóhivatalban.

A szerkesztésért: **KAROLY JOZSEF** felel. Cenzurat: **IOAN NICHIN.**

Érkezett: Pázsit fűmar kertek, parkok díszítésére, nemes Turkesztán és vér görögdiunye magok, korai vetni való vajborsó, car- fiol, brannschveigi káposzta, lenmag, lőhere, lucerna, bükköny, remek édes nemes paprika legolcsóbban 1644
Erdős Pál fűszerkeres- kedő cégnél.
 Arad. Piața Avram Iancu 3. (Szabadság-tér).

BRILLIANS KÖVEKET,
 ARANY ES EZUST TÁRGYAKAT
 platinát legmagasabb áron vesz: 13075
Hirsch Jenő, ékszerész Str. Moșianu (Forray-u.) és Str. Bartiu (Rákóczy-u.) sarkán.

Lövy Géza szücs Arad Piața Avram Iancu Elvállal moly ellen megőrzésre, nyári gondozásra min- (Szabadság-tér) 21. :: denféle szőrme árut, tűz ellen teljes értékben biztosítva.

Husvétii occassió PLESZ ruhaárúházában, a Szin- Versenyruha ... Lei 580.— Modell ruha ... Lei 1000.— hán-épület hátsó bejára- Szövetruha ... Lei 650.— Tavasszi felöltő ... Lei 1400.— tával szemben. Divat ruha ... Lei 850.— (Kérem a címre figyelni!)

Díjtalan moly elleni biz- Beregzászy Lajos törvényszékiileg bejegyzett biztosító cégnek Str. Emleces (Deák F.-u.) 21., mint 800 leiaon feletti rendelést tesz, megviselt szőrmei javítása, átalakítása v. festése céljából. — Továbbá az 500 leit több millió biztosítással és fizmentes helyiséggel van ellátva.

Viseljen sok előnye miatt PALMA
 kaucsuk cipő- sarkot és cipő- talpat

Radio Hirdetési Iroda 2887/a. sz. 18748

Bucuresti képviseleti cég,
 mely a régi királyságban előnyösen van bevezetve, szakszerű személyzettel, irodával, raktárakkal, telefontal stb. ren- delkezik, abban a helyzetben van, hogy bármilyen bank- garanciát rendelkezésre bocsájthat. Szolid erdélyi iparvállalatokat hajlandó képviselni. Ajánlatok: 1652
„HERMANN“ címre Bucuresti, Calea Calarasilor 181. küldendők.

Erkezett friss mész, Háib-, ebédlő- és konyhaberendezés
 cement, gipsz, nád- fonat, fedéllemez
 legolcsóbb árban: 13359
SAMUIL RUDAS, komplett, modern, teljesen új, ju- tányos áron külön-külön is eladó.
 Piața Catedraliei (Tőkőly-tér) 1 Cim: Kelet hírlapiroda. 18084

Telefon 151. Telefon 151.
Mindenfajta nyomtatványokat
 a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig izlésesen, jutányosan és gyorsan készít
 az „Aradi Közlöny“ nyomdája
 Acsev-palota Acsev-palota

Lövy Géza szücs Arad Piața Avram Iancu Elvállal moly ellen megőrzésre, nyári gondozásra min- (Szabadság-tér) 21. :: denféle szőrme árut, tűz ellen teljes értékben biztosítva.

Brilliánsárut, gyöngyöt, platinát, arany és ezüst árakat és hamis fogsorokat magas áron veszek: Kun ékszerész, Arad.

Gyönyörű tavasz: újságok érkeztek **Vándorhoz,** Str. Metianu (Forray-u.) Velourok, Cover-Coot-ok, Berberék. Impregnált kabát kelmék. Divatos csikos szőrtök és mindennemű mosó árak nagyválasztékban. Olcsó árak!! 13084

Apró hirdetések.

Levelezés.

ARANYOS KISIBOLYA. Több heti hosszas bizonytalanság után, végre M. 161 megtudtam, hogy kételyeim alaptalanok. Várva-várom az alkalmat, hogy kislányomnak elmondhassam, a sok mondani valót. Úgyzáróként számtalan kéresek millió puszával Gy..... 13220

Házasság.

INTELLIGENS, szorgalmas román kereskedő nősülés céljából megismerkedne ügyes, komoly leánnyal, vagy özyeggyel. Komoly ajánlatokat „Tiszteletteljes kereskedő” jelzőre kiadói hivatalba kér. 1646

Alkalmazás.

KISLEÁNY 1 éves gyermekhez felvétetik Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 5. l. em. Lázárnál. 1651

JÓLFOZO zakácsoló jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cim a kiadóban. 4000

SUCHE deutsches Fräulein, mit Jahreszeugnisse. Adresse in die Administration. 2001

SOK évi gyakorlattal bír, vincellér iskolát végzett, kis családú, szülőkezelettel keres. Cimeket a kiadói hivatalba kér. 1573

17 EVES leánykámhoz intelligens kisasszonyt keresek, képeletét végzetten eljuttatni részeselemnek. Cim a kiadói hivatalban. 2000

ÁRETSZÉCIZETT nőien férfi, hosszabb itrodai és kereskedelmi gyakorlattal állást keres. Megkeresések a kiadóba kéretnek „Igen megbízható” jelzőre. 1596

VARRÓLEÁNYOK felvétetnek Stern Testvéreknél, Strada Metianu (Forray-utca) 2. 13218

MINDENEST 1-re keres Magyar, Str. Románulul (Zrinyi-utca) 6. 1639

KONYHAKERTÉSZ, ki a virágkertészethez is ért, alkalmazást talál Rauchtauer Nándornál, Santanan. 1643

NOLDY JÁNOS képesített kertész vállal a kertészeti szakmába vágó munkákat helyben és vidéken. Cim Strada Rahovei (volt Mihály-utca) 78. sz. 1642

ÜGYES, fehérnemű varró leányt keresek. Cim a kiadóban. 1600

ELSŐRENŰ takarító ebédkosztal azonnali belépésre felvétetik. Cim Wallinger hirdetőjében. 13220

RÁDIÓRÓDÓ rendbentartására vállalkozó nő felvétetik. Cim Wallinger hirdetőjében. 13220

MEGBÍZHATÓ, ügyes segédet keresek helybeli szatócs üzletbe jó fizetéssel. Ugyanott bolti szolga is felvétetik. Wittentberger Izidor, Calea Aurel Vlaicu 31. (Wagonyár mellett.) 13086

BEJÁRÓ azonnali belépésre kerestek. Cim a kiadói hivatalban. 13086

INTELLIGENS fiatalember, férfi lakótársat keres teljes ellátással. Cim Kelet hírlapiroda. 13087

VERTRAUNGSVOLLE Kinderpflegerin wird zu 3 Mädchen gesucht General Manu, Strada Brajanu 2. Zwischen 2-4. 1654

KÖCHIN, die auch rumänisch zu Kochen versteht sucht General Manu. Str. Brajanu 2. Zwischen 2-4. 1655

MINDENES LEÁNYT keresek azonnali belépéssel. Cim a kiadóban. 1659

KERESÉK állandó munkára nőkben és horgolásban jártas nőket. Cim a kiadóban. 1660

FÜSZERKERESKEDŐ SEGED azonnaira kerestetik. Piața Catedrală (Tökölvi-tér) 6. szám. 13220

DEUTSCHES FRÄULEIN wird zu neun jährigen Mädchen aufgenommen. Adresse in der Administration. 1663

CSEREPEKALYHA átrakást, tűshely javítást vállal Kovács István Strada Barțin 8. (Rakóczy-utca 29.) 1661

APRILIS 1-re egy jól főzni tudó tisztességes nő kerestetik jó fizetéssel. Jelentkezni lehet Strada Cosbuc (Wesseleny-utca) 1. Striegl Józsefnél. 1662

MINDENES szakácsnő kerestetik. Bővebbet Piața Luther 3. szám házmesternél. 1658

INTELLIGENTES deutsches Fräulein wird zu einem achtjährigen Mädchen gesucht. Adresse in der Administration. 1649

ÜGYES tanulóleányok varrodába felvétetnek. Székelyné, Bulev. Dragalina (Apponyi-körút) 14. 1650

Vételei és eladás.

TAVASZI női és férfi kelmék nagy választékban legolcsóbban Strasser divat-áruházában szereshetők be. 1129

ÁGYHUZATOK, 6 személyes abrosz, szerviettak, plüsch asztalterítő, kézimunka asztalterítő, asztalra toalettkör, goblien képek, 2 m. kék csipke, szövet selyem kötény, kézimunkák, dísztárgyak stb. eladó. Strada Consistorului 12. (Batthyány-utca 23.) I. e. jobb. 1000

ANTIK szekrény eladó. Megtekinthető délután 2-3 közt Strada Mocioni 14. (Orczy-utca 6.) I. em. 3. 1641

ELADÓ két szép divatos női fehér vászonruha. Megtekinthető Kiss Lajosnál, Calea Bihorulul (Nagyvárad-ut) 9. I. emelet. 1647

MODERN ebédlő berendezés eladó. Str. Vicentin Babes (Kiss Ernő-utca) 6a. 13358

ELEGÁNS uriszoba bőrgarnitúra eladás miatt eladó. Strada Mărăsești (Kossuth-utca) 39. szám I. emelet dr. Irinánál. 13015

VILÁGOS hálószoba 13.500 leírt eladó. Uranus-iroda főpostával szemben. 13015

KITUNÓ ÜZLETI KÖNYVEK, IRODAI CIKKEK és olcsó hangjegyek, 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Kerpelnél. 13625

MOZIKÉP complet felszereléssel, zongorával, 6 személyes luxus-autó, cséplő garnitúra, motormalcom 2 járáttal előnyösen eladó. Bővebbet Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. „Argus”-nál. 13418

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászövegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb áron vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elz-palota.) 11895

RÖVID keresztthuros zongora eladó Str. Mărăsești (Kossuth-utca) 73-34. jobbra. 13014

URISZOBA vadonatúj, elegáns, angol klub bőrgarnitúrával eladó. „Salon Artistique” (Fischer Elz-palota.) 13576

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sűrűsően kerestünk antik butorokat, perzsa szővegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcellán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

GYINGŐFFICE leíró, sokszorosító iroda. Kőrievetek speciális gépeken készítenek. Szegő Irógyéppalata Strada Luther 1. Telefon III. 13781

ADOK ES VESZÉK antik butorokat, modern ebédlő, háló, uriszoba, irodai berendezést, ír- és varrógépet, pénzszekrényt, szőnyeget, festményeket, tákröket, zongorát. Garai butorúzet, Calea Banatului (Asztalos Sándor-utca) 5. 747

GYÜMLCSFÁK kaphatók Szabó József kertésznél a villamos vasút telepen. 1558

FATYOL harisnyák minden divatszínben legolcsóbban Dama harisnya áruházban Strada Alexandri (Salacz-utca) 1. 13084

PEDÁLOS cimbalom, jókarban levő olcsón eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében. 13218

EGY JÓKARBAN levő ágy, sodronybetéttel és egy éjjeli szekrény fekete márvány lappal olcsón eladó. Str. Russu Sirianu (Aulich Lajos-utca) 15. földszint Törökne. 500

DIÓFAEBEDLO consol-tükörrel Lei 8000, hegedűk, festmények, kézimunkák, étkező-szerviz, szikragyár berendezés eladó Savoy-cég (fiukereskedelmi iskola mellett.) 18796

NŐI divatkelmék, kabátzövetek és mosóruka olcsó árú kaphatók Posch divat-üzletében Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. 13219

IZLÉSES női kalapok legolcsóbban kaphatók Posch női divat üzletében Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 8., ahol alakítások színtől olcsón vállaltatnak. 13219

Ingyatlan.

OLCSÓ HÁZHOZ JUT, ha az „Aradi Közlöny” ezen rovatát átolvassa.

MAGÁNHAZ Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) mellett. — két utcára nyíló — 4 szoba, fürdőszoba, nagy cementezett pincével, stb. azonnal elfoglalható sűrűsően eladó. Bettelheim-ügynökség, Piața Imp. Traian No 1. (Attila-tér) 2. 1610

MODERN magánház átvehető 7 szobás parkettás lakással, parkírozott udvarral eladó. Uranus-iroda főpostával szemben. 13014

BELVÁROSI MAGÁNHAZ 4 szoba és mellékhelyiségekkel 360.000 leírt eladó. Uranus-iroda főpostával szemben. 13015

MODERN HAZ háromszobás lakással Micalaca-nou (Uj-Mikalakán) eladó. Bővebbet Str. Marie Obendi (Kölessey-u.) 3. házmesternél. 1657

KOMOLY vevők részére kerestünk sűrűsően a belváros területén magán és bérházakat „Savoy”-cég (fiukereskedelmi iskola mellett.) 13737

BIRTOKOK Arad megyében, agrármentések, szőlők a Hegyiaján kőnával és felszereléssel áron alul eladók. „Savoy”-cég (fiu kereskedelmi iskola mellett.)

MAGÁNHAZAK, kisebb bérházak a belváros területén lakással és anélkül eladók. „Savoy”-cég, fiukereskedelmi iskola mellett. 13786

BIRTOKOKAT, szőlőket kerestünk: gazdák részére sűrűsően Arad és Temes megyében. Gyors lebonyolítás. „Savoy”-cég (fiukereskedelmi iskola mellett.) 13786

STRADA EPISCOPUL RADU 18. (volt Magyar-utca 23.) száma ház 3 szobás lakással eladó. 1640

STRADA ROMÁNULI (volt Zrinyi-utca) 3a) száma ház eladó. — Strada Episcopul (volt Magyar-utca) 10. száma sarok modern ház eladó. Értekezni lehet Strada Episcopul (Magyar-utca) 10. háztulajdonosnál. 1645

MAGÁN- és bérházakat, szőlőket, birtokot, megvételre kerestünk biztos vevőink részére eladási előjegyzés díjtalan. Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. „Argus” ügynökség. 13418

Üzletek.

FÉNYES ÜZLETE LESZ, ha hirdetését az „Aradi Közlöny” „Üzletek” rovatába feladja.

A VAGGONGYARNAL jóforgalmu vendéglő kerthelyiséggel, tekepályával sűrűsően átadó. Cim a kiadóban. 1613

FÜSZERÜZLET lakással olcsón eladó. Bővebbet Strada Russu Sirianu (Aulich-utca) 18. 13220

„IDEI”
szállítási vállalat Aradon.
saját teherautóján
ORADEA-MARE—ARAD (Lei 110)
ARAD—TIMISOARA (70 hani)
között legelőnyösebben
áruszállítást eszközöl.
Telefon 305. és 306. 1698

Arad mellett
községben egy jömeneteli
sütőde
berendezéssel
házzal, elfoglalható lakással, helység miatt sűrűsően ELADÓ.
Bővebbet: Wallinger-irodában 13220

Vételkényszer nélkül látogassa meg DAMA harisnya áruházat Str. Alexandri (Salacz-u.) 1. Kelet hírlapiroda mellett. Mindennemű női, férfi és gyermek harisnyák nagy választékban Ugyanott Dama fűzőterem ez előtt Neustadt és Herzog. 13084

HA AZT AKARJA hogy mindig szép, fehér keszi és finom lágy arcbőre legyen. Fiatal üdésését és szépségét csak akkor nyzi el — ha használja ápolásul az „ELYSEE” krémét nappalra, vagy éjjelre „ELYSEE” kenőcsöt. Minden ismerősének ajánlja — ha bebizonyosodott annak csodás hatásáról. Nincs többé szelplője, ha használja az „Elysee” „Disorét”-et. Az összes „Elysee” készítmények forrástára. Sleesen hűvös párfiumot beszerezni, amiket gyári áron szállítunk: **KIGYO** nagydrogueria ARAD